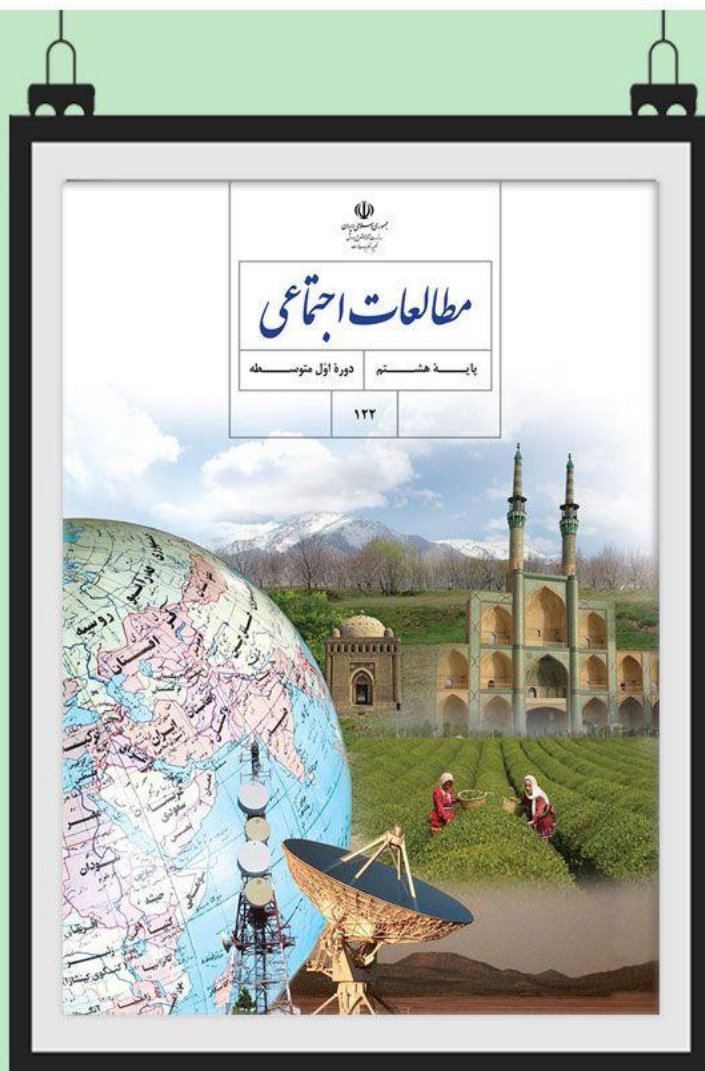
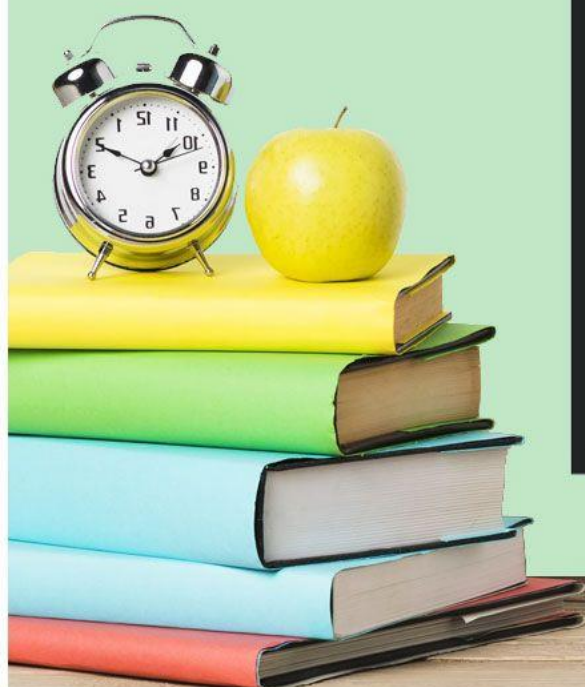
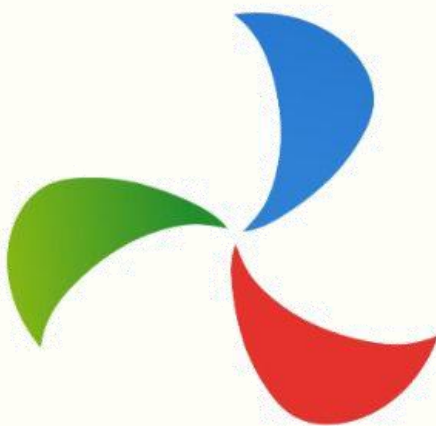

پایه هشتم

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
معاونت آموزش متوسطه

دبیرخانه کشوری درس مطالعات اجتماعی متوسطه اول

irsecretariat1402@chmail.ir

مستقر در استان البرز

با ما در ارتباط باشید:

Irsecretariat1402@chmail.ir

آدرس ما در شاد: <http://shad.ir/soc-gam1>

به نام ایزد دانا

« طرح جامع کنجینه آموزشی برای درس مطالعات اجتماعی متوسطه اول »

دیرخانه راهبری کشوری درس مطالعات اجتماعی متوسطه اول با همکاری گروه های استانی مطالعات اجتماعی در سراسر کشور تقدیم می کند:

کنجینه ۵:

« بانک سوالات مفهومی پایه هشتم »

« سال تحصیلی ۱۴۰۳-۰۴ »

سر سخن

پس از استقرار دبیرخانه کشوری درس مطالعات اجتماعی متوسطه اول در استان البرز، (مهرماه ۱۴۰۲) این افتخار را یافتیم تا در فرصتی که پیش آمده گام‌هایی کوتاه در راه بلند کیفیت‌بخشی به فرایند آموزش این درس مهم برداریم. در این راستا و با نگاهی به نیازها، تولید محتوای آموزشی تخصصی و به روز شده را یکی از مهم‌ترین اهداف خود قرار دادیم.

ازجمله طرح‌های مهمی که ذیل برنامه عملیاتی سالیانه دبیرخانه تعریف شد، تهیه گنجینه آموزشی جامع با چشم‌اندازی ۵ ساله، برای درس مطالعات اجتماعی بوده و هست، تا بتوانیم برای جامعه بزرگ درس مطالعات اجتماعی متوسطه اول (دبیران و دانش‌آموزان) منبعی تخصصی از طرح درس، درسنامه، بانک سوالات مفهومی، و دیگر مجموعه‌های آموزشی مورد تایید را فراهم آوریم.

در سال نخست، (۱۴۰۲) نخستین دفتر از این مجموعه تحت عنوان: گنجینه ۱ تا ۳ (بانک طرح درس و بانک درسنامه هر سه پایه - تمامی دروس) فراهم آمد و منتشر شد و در دسترس تمامی دبیران و دانش‌آموزان قرار گرفت.

اکنون و به یاری خدا دفتر دیگری از این طرح جامع به نام: (گنجینه ۴ - ۵ - ۶ : بانک سوالات مفهومی و عملکردی پایه هفتم، هشتم و نهم) منتشر شده است. ضرورت فراتر رفتن از حفظیات و سطوح اولیه یادگیری، و همچنین رویکردهای جدید به آموزش که بیشتر بر درک و به کار بستن مفاهیم تاکید دارند تا صرفاً به خاطر سپردن و به یادآوردن، ضرورت تهیه چنین مجموعه‌ای را ایجاب می‌نمود که با صرف زمان زیاد و تاحد امکان در کیفیتی قابل قبول و دقتی بایسته، تولید شده است. امید است تا آنچه پیش‌روی شما است، برای تمامی دبیران شایسته مطالعات اجتماعی سراسر کشور؛ بویژه نومعلم‌ان و دانش‌آموزان گرامی سودمند باشد و از "طرح جامع تولید محتوا برای درس مطالعات اجتماعی" بهره لازم را ببرند.

اگرچه در پایان هر گنجینه نام همه همکارانی که با دبیرخانه کشوری برای تهیه و تولید آن همکاری داشته‌اند، آورده شده و از آنها سپاسگزاری شده است؛ اما بار دیگر از همه سرگروه‌ها و اعضای گروه‌های استانی درس مطالعات اجتماعی متوسطه اول در سراسر کشور، سرگروه‌های نواحی، مناطق و شهرها و نیز تمامی همکاران توانمندی که با پدیدآوردن این محتوای ارزشمند مارا یاری دادند قدردانی می‌کنم.

از همکارانم در دبیرخانه کشوری خانم‌ها و آقایان: انسیه داوودآبادی، دکتر منصور حلیمی، و دکتر رویا جمالی‌راد که با بردباری و دقت زیاد در تهیه این دفتر همکاری لازم را داشتند بسیار سپاسگزارم. در این میان سپاس ویژه را باید تقدیم کرد به خانم فاطمه ذبیحی سرگروه محترم درس مطالعات اجتماعی استان اردبیل که در تمام مراحل هماهنگی، دریافت آثار، و آماده سازی این مجموعه حضور اثربخش داشتند و ویراستاری نهایی این اثر نیز برعهده ایشان بود.

از دفتر متوسطه اول وزارت آموزش و پرورش به همراه معاونت آموزشی اداره کل آموزش و پرورش استان البرز برای تمام همراهی‌ها، از اداره تکنولوژی و گروه‌های آموزشی استان البرز برای حمایت‌ها، و از اداره کل آموزش و پرورش استان اردبیل و گروه مطالعات اجتماعی این استان برای تمام همکاری‌های ارزشمند نیز تشکر فراوان داریم.

پیدا است که با همه یاری‌های بی دریغ تمام عزیزان، کاستی‌هایی نیز در این مجموعه راه یافته است که مسئولیت آن با دبیرخانه کشوری است. بر همین اساس، با روی باز پذیرای تمامی نقدها و دیدگاه‌ها هستیم.

رضا شاه‌ملکی؛ دبیر دبیرخانه کشوری درس مطالعات اجتماعی متوسطه اول

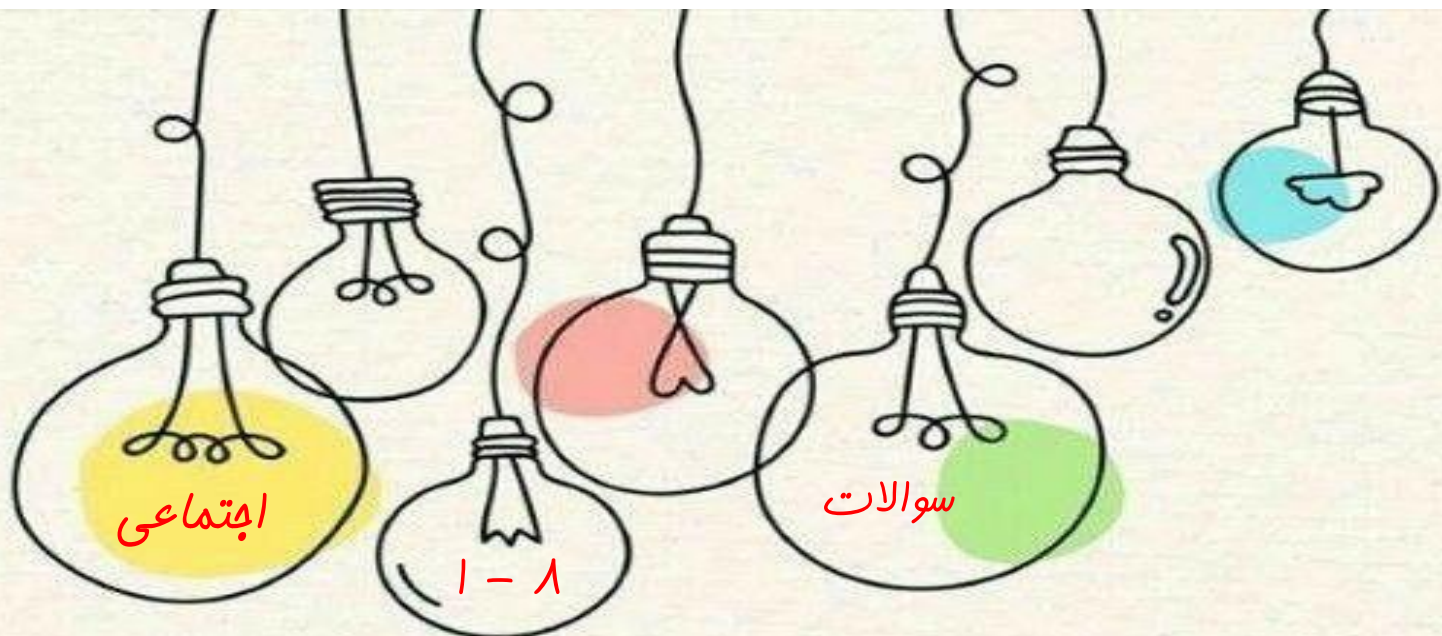
مستقر در استان البرز

«فهرست مطالب»	
«شماره و عنوان درس»	«صفحه»
فصل ۱- تعاون	۷
فصل ۲- نقش دولت در اداره کشور	۹
فصل ۳- نوجوانان و قانون	۱۱
فصل ۴- عصر ارتباطات	۱۵
فصل ۵- از حرا تا نینوا	۱۹
فصل ۶- عصری تازه در تاریخ ایران	۲۵
فصل ۷- از غزنویان تا هجوم چنگیزخان	۲۸
فصل ۸- عصر مغول و تیموری	۳۱
فصل ۹- آسیا پهناورترین قاره	۳۵
فصل ۱۰- منطقه جنوب غربی آسیا و جایگاه ایران در آن	۳۸
فصل ۱۱- اروپا و آفریقا	۴۲
فصل ۱۲- قاره آمریکا و قاره اقیانوسیه	۴۸
دبیران محترم طراح سوالات	۵۱

فصل ۱

تعاون

باسم کریم‌الله حضرت مستجاب است...

انضامی جامعه را به انضامی بن تشبیه کرده و فرموده اند: جامعه یا بنیاد در انضامی و بهاری و رحمت به یکدیگر مانند بن واحد است که هرگاه بعضی از آن به درد آید، انضامی دیگر نیز با آن عضو از طریق بهاری و رحمت از آن صدمه می‌گیرد.

انضامی یک جامعه همه به همکاری و بهاری یکدیگر نیاز دارند و قرآن کریم از آن به عین در امر خبر داده کرده است. در این فصل با همکاری و انضامی مختلف آن در خانه، مدرسه، جامعه و انضامی بیشتر آشنا می‌شوید.

• شما با آموزش این فصل و انجام فعالیت‌های آن بی‌میرید.

• در تعاون یعنی چه؟ انضامی مختلف تعاون در خانه، مدرسه، جامعه و انضامی کدامند؟

• اگر آن کریم در خانه تعاون چه فرمود، است؟

• اگر در تعاون یعنی چه؟

• اگر در تعاون یعنی چه؟

• اگر در تعاون یعنی چه؟

فصل ۲

نقش دولت در اداره کشور

حکومت یا دولت را از راننده و خودرو تشبیه و با در روزنامه خوانداید. در هر کشوری دولت، نقش مهمی در زندگی مردم و اداره امور آن کشور دارد.

و طبق قانون اساسی جمهوری اسلامی، قوای حاکم در کشور ما که امور کشور را اداره می‌کنند، سه قوه مقننه، قضائیه و مجریه هستند که هر سه بر مبنای نظام جمهوری اداره می‌شوند. مجریه وظیفه قواست. اجرای قانون اساسی و مصوبات قوا مقننه است. منظور از دولت همان قوه مجریه است.

شما در این فصل با ساختار و تشکلات دولت و نقش و وظایف مهم قوه مجریه آشنا می‌شوید.

• شما با آموزش این فصل و انجام فعالیت‌های آن بی‌میرید.

• در قوه مجریه از چه کسانی تشکیل می‌شود؟

• در مراحل انتخاب و شروع به کار رئیس جمهور، کدامند؟

• در دولت و شهروندان یک کشور چه وظایفی در بر او یکدیگر دارند؟

• منظور از پیش‌بینی لایحه بودجه چیست؟

• شاد و جوشی در چه آموری یا هم همکاری می‌کنند؟

فصل ۳

نوجوانان و قانون

شما نوجوانان، سرمایه‌های بزرگ هر برای خانواده‌ها و هوای کشور عزیز ما ایران هستید.

با شنیدن به هم بگذارید. نوجوانی تمام می‌شود، و از مرحله جوانی می‌شود، علاوه بر این، نوجوانی و به نوبه خود، باید افرادی نامیده و متکبران، تربیت کنید.

شما در آینده با انتخاب نقش مناسب علاوه بر تأمین معاش، بخشی از نیازهای جامعه را برآورده می‌سازید. عدوت امور و تصمیم‌گیری‌ها در بهارهای علمی، معنوی و محصول تلاش شما خواهد بود. پس ابتدا از آن عزیز به دست شما سپرده می‌شود.

اگرچه نوجوانی دوره‌ای ارزشمند و گرانبه است اما خیلی از نوجوانان به دلیل فقدان آشنایی اجتماعی که نوجوانان را تهدید می‌کند آشنا می‌شوند و در برابر نقش قانون و فعالیت‌ها در مخالفت از افراد در برابر انضامی و تشکیلاتی از حقوق فردی و اجتماعی آنها غافل می‌شوند.

• شما با آموزش این فصل و انجام فعالیت‌های آن بی‌میرید.

• اگرچه نوجوانی دوره‌ای ارزشمند است.

• نوجوانان چه فرصت‌هایی برای رشد و شکوفایی استعدادهای خود دارند؟

• کدام انضامی اجتماعی نوجوانان را تهدید می‌کند؟ چگونه باید با این آسیب‌ها مقابله کنند؟

• نقش و وظایف قوه قضائیه در کشور چیست؟

• انواع تشکلات کدامند و اختلافات چگونه حل و فصل می‌شوند؟

فصل ۴

عصر ارتباطات

امروزه ما در دنیای زندگی می‌کنیم که می‌توانیم با دیگران در هر جای دنیا که باشند به راحتی ارتباط برقرار کنیم. به کمک ابزارهای ارتباطی مانند کتاب، موبایل، رایانه، اینترنت و ... اخبار را همزمان با اندک زمانی پس از وقوع به دست می‌آوریم و به هر لحظه از اخبار و اطلاعات در مورد مسائل مختلف را به دست می‌آوریم و به دیگران منتقل می‌کنیم. امروزه با پیشرفت در فناوری ارتباطات، تأثیرات زیادی بر زندگی و معاشی گذاشته شده است و گروهی از صاحب‌بهران را بر آن داشته به دوری که در آن زندگی می‌کنیم، عصر ارتباطات و اطلاعات لقب به خود.

• شما با آموزش این فصل و انجام فعالیت‌های آن بی‌میرید.

• در ارتباط چیست و عصر آن کدام است؟

• در عصر ارتباط و وسایل ارتباطی در طی زمان چه تغییراتی را می‌توان دید؟

• در فناوری‌های نوین ارتباطی و ارتباطی چه تغییراتی در زندگی روزمره ما دارند؟

• در رسانه‌های جمعی چگونه و فرهنگ عمومی تأثیر می‌گذارد؟

• شاد و جوشی در آن ارتباطی رسانه‌ها چه باید بکنند؟

عبارت‌های صحیح و غلط را مشخص کنید.

- ۱ الهه فارغ‌التحصیل رشته روانشناسی است. او دو روز در هفته به خانه فرزندان نرگس شهرستان رفته و با بچه‌های آنجا صحبت می‌کند. این کار الهه اتفاق نام دارد.
- صحيح ■ غلط □
- سارا تصمیم گرفته است که امسال با معدل بیست قبول شود، این یک نوع تعاون می‌باشد.
- صحيح □ غلط ■

گزینه‌ی مناسب را انتخاب نمایید.

❖ کدام یک از موارد زیر مصداق تعاون نیست؟

- الف) کمک به مردم غزه □ (ب) عیادت از دوست بیمارمان □ (ج) رانندگی کردن ■ (د) امر به معروف □
- ۲ ❖ به ترتیب (کمک به همسایه در پخش نذری - همکاری در مراسم صبحگاهی - شستن ظروف منزل) جلوه‌هایی از تعاون در کدام محیط است؟
- الف) محله - مدرسه - خانواده ■ (ب) مدرسه - محله - خانواده □ (ج) محله - خانواده - مدرسه □ (د) خانواده - محله - مدرسه □
- ❖ به تازگی خیری به نام حاج حسن غفوریان کلنگ ساخت مدرسه‌ای در بجستان را بر زمین زده است. به نظر شما ایشان از کدام وزارت تخرانه مجوز گرفته است؟

- الف) وزارت امور اقتصادی و دارایی □ (ب) وزارت کشور ■ (ج) وزارت علوم و تحقیقات و فناوری □ (د) وزارت آموزش و پرورش □

جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

- ۳ حاج آقای شفاعی خانه‌ای دارد که آن را وقف مراسم عزاداری امام حسین (ع) نموده است. به خانه وقف شده و به حاج آقای شفاعی می‌گویند. موقوفات - واقف

مریم و زینب همکلاس هستند. مریم در درس ریاضی بسیار قوی است، اما زینب در این درس دچار مشکلاتی شده است. مریم تصمیم می‌گیرد به دوستش کمک کند تا مشکلات درسی‌اش را برطرف کند.

❖ کمک مریم به زینب مصداق چه چیزی است؟ اتفاق

❖ رفع مشکل مردم و یاری رساندن به آنها موجب چه چیزی در بین افراد می‌شود؟ یک مورد ذکر کنید.

صمیمیت بین افراد بیشتر می‌شود، کارها بهتر پیش می‌رود، همه کارها روی دوش یک نفر نیست که خسته شود، افراد احساس مفید بودن می‌کنند ... (ذکر ۱ مورد کافیست)

۵ یکی از دو مدرسه ابتدایی «پروین اعتصامی» و «تینا مقدم پناه» خیرساز می‌باشد. آن کدام مدرسه است؟ از کجا متوجه شدید؟

مدرسه تینا مقدم پناه؛ خیرین مدرسه‌ساز می‌تواند اسم خود، فرزند، پدر یا مادرشان (و یا هر اسمی که می‌خواهند) را روی مدرسه بگذارند. از آنجا که فقط یکی از دو مدرسه خیرساز است پس مدرسه دوم گزینه موردنظر می‌باشد.

۶ ستایش در کلاس هشتم درس می‌خواند. در کلاس آنها فاطمه و سمیرا با یکدیگر قهر بودند ستایش با تلاش فراوان آنها را با یکدیگر آشتی داد. او همچنین با کمک تعدادی از دانش‌آموزان معلم‌یار تشکیل داده و به دانش‌آموزانی که در درس ضعیف هستند کمک می‌کنند.

الف- یک نمونه از کارهای ستایش که نشان دهنده‌ی تعاون هست را نام ببرید. آشتی دادن فاطمه و سمیرا و کمک به دانش‌آموزانی که در دروسشان ضعیف هستند (ذکر یک نمونه کافیست)

ب- کارهایی که ستایش انجام می‌دهد چه تأثیری در روابط او با دیگران می‌گذارد؟ یک مورد ذکر کنید. صمیمیت بین آنها بیشتر می‌شود.

دانش آموز عزیز شما در هر کدام از مکان های زیر در انجام چه کارهایی می توانید تعاون و همکاری داشته باشید؟ نتیجه مثبت آن را بنویسید.

مکان	نوع تعاون	نتیجه مثبت
خانواده	شستن ظروف، کمک به خواهر و برادر کوچک تر در یادگیری دروس و...	صمیمیت و محبت بیشتر می شود، کارها بهتر پیش می رود، همه کارها روی دوش یک نفر نیست که خسته شود، احساس مفید بودن می کنم...
مدرسه	کمک به هم کلاسی ها در یادگیری دروس، همکاری در انجام مراسم صبحگاهی و...	صمیمیت و محبت بین افراد بیشتر می شود، کارها بهتر پیش می رود، احساس مفید بودن می کنم...
محله	کمک به همسایه در پخش نذری، کمک به همسایه ای که تازه به محله اسباب کشی می کنند. مواظبت از اموال عمومی و	صمیمیت و محبت بین افراد بیشتر می شود، کارها بهتر پیش می رود، احساس مفید بودن می کنم...

در جدول زیر نمونه هایی از تعاون را که انجام می دهید یادداشت نمایید.

تعاون در خانه	تعاون در مدرسه	تعاون در محله

پاسخ ها متفاوت خواهد بود. نمونه هایی از آن در پاسخ سوال قبل آمده است.

در دبیرستان ولایت تعدادی دانش آموز که مشکل مالی دارند تحصیل می کنند. در بین آنها چهار نفر مشکل درسی دارند. دبیران مدرسه با توجه به نقش خود چگونه می توانند به آنها کمک کنند؟ دو مورد ذکر کنید.
برگزاری کلاس جبرانی بدون هزینه، تهیه هدیه هایی مناسب و اهدای آن با عناوین مختلف و...

لطفا در این سوال فقط نظر خودتان را بنویسید.

توضیح دهید که در شهر یا روستای شما چه زمینه هایی از تعاون وجود دارد؟ ذکر دو مورد کافیست.

برای مثال: همکاری در جشن ها و سوگواری ها در مواردی مثل نصب پرچم، آماده سازی فضای شهر، کمک به افراد کم بضاعت، درختکاری، جمع آوری زباله های رها شده در طبیعت و...

ریحانه و دوستانش می خواهند فروشگاه مدرسه ای خود را به صورت شرکت تعاونی مصرف، اداره کنند. دو مورد از قوانین شرکت تعاونی را به آن ها گوشزد نمایید.

افراد با هر مقدار سرمایه ای که داشته باشند هم از نظر سود و زیان و هم از نظر حق رای، شرایط یکسانی دارند. افراد داوطلبانه عضو می شود، هدف مشترکی دارند معمولاً برای حل مشکلات اقتصادی و رفاه بیشتر این شرکت ها تاسیس می شوند و...

داستانی خلق کنید که در آن تعاون بین افراد و دو مورد از نتایج آن را نشان دهد.

تصویر مقابل را تحلیل کرده و دو پیامد کمک به دیگران را بنویسید.

در این شکل نوجوان دارد به فرد سالمند در بردن خرید به منزلش کمک می کند. از پیامد کمک به دیگران می توان به موارد زیر اشاره کرد: صمیمیت بین افراد بیشتر می شود، کارها بهتر پیش می رود، همه کارها روی دوش یک نفر نیست که خسته شود، افراد احساس مفید بودن می کنند و ...

آقای محمود علایی از خیرین شهرستان بجستان تاکنون سرمایه فراوانی را برای ساخت پردیس کودکان و سایر امور خیریه به نام دختر فقیدشان عادلۀ علایی اختصاص داده اند. به نظر شما انفاق کردن چه اثراتی در زندگی ایشان داشته؟ دو مورد ذکر کنید.

آرامش روحی، دعای خیر مردم برای ایشان و دختر فقیدشان، افزایش محبت مردم به ایشان، برکت مال و...

۱ آیا شما به عنوان یک دانش آموز پایه هشتم حق شرکت در انتخابات ریاست جمهوری را دارید؟ چرا؟
خیر، زیرا حداقل سن رای دهندگان هجده سال تعیین شده است.
به نظر شما آیا آقای پزشکیان می تواند بعنوان کاندیدای دوره بعدی ریاست جمهوری ثبت نام کنند؟ دلیل شما چیست؟
بله، زیرا انتخاب رئیس جمهور برای یک دوره چهار ساله دیگر به صورت متوالی مانعی ندارد.

۲ اگر شما روزی بعنوان یک داوطلب ریاست جمهوری ثبت نام کنید، باید چه مراحل انتخاباتی را باید طی کنید؟

۱	تایید صلاحیت توسط شورای نگهبان
۲	بیان پیام ها و برنامه های خود در صداوسیما، روزنامه، مجلات و اینترنت
۳	گرفتن رای اکثریت

۳ از امضای حکم ریاست جمهوری توسط رهبر چه نتیجه ای می گیرید؟
رئیس جمهور عالی ترین مقام رسمی کشور بعد از رهبری است و برای شروع به کار خود باید حکم امضاء شده خود را از رهبر دریافت کند

۴ اگر پدر و مادر شما روزی بخواهند در انتخابات ریاست جمهوری شرکت کنند، با توجه به مطالب خوانده شده در درس شما چه پیشنهاداتی جهت انتخاب یک رئیس جمهور اصلح به آنها دارید؟ دومورد
صالح ترین فرد - داشتن برنامه های مناسب - تعهد کاری - کاردانی - دوری از فساد - با جدیت دنبال حل مشکلات مردم بودن

۵ با توجه به کلمات داده شده یک پاراگراف (بند) در دو سطر بنویسید؟ (ریاست قوه مجریه - ۴ سال - تحلیف - تشکیل کابینه)
ریاست قوه مجریه بر عهده رئیس جمهور است، او عالی ترین مقام کشور بعد از رهبری است، رئیس جمهور برای یک دوره ۴ ساله با رای مستقیم مردم انتخاب می شود. بعد از امضای حکم ایشان توسط رهبر، باید مراسم تحلیف یا سوگند خوردن و همچنین تشکیل کابینه را انجام دهد.

۶ چه ارتباطی بین حکومت جمهوری اسلامی در کشور ما با وجود مقام های عالی چون ریاست جمهوری و رهبری وجود دارد؟
حکومت ما یک حکومت منتخب مردمی است که زیر نظر مقام رهبری اداره می شود.

۷ چرا قوه مقننه با وجود تصویب و وضع قوانین، خود رسیدگی به آسیب دیدگان حوادث را بر عهده ندارد؟
زیرا مسئولیت اجرای قانون اساسی و قوانین مصوب مجلس بر عهده قوه مجریه است.

۸ به نظر شما چرا در انتخابات ریاست جمهوری، افراد خارج از کشور حق شرکت در انتخابات را دارند اما در انتخابات مجلس شورای اسلامی این حق را ندارند؟
چون بعنوان یک ایرانی و تبعه جمهوری اسلامی، این انتخابات در سرنوشت آنان نیز تاثیر گذار است.

۹ دلیل شما برای اینکه وزیران معرفی شده از سوی نمایندگان مجلس شورای اسلامی باید رای اعتماد بگیرند چیست؟
چون نمایندگان منتخب مردم می باشند و وزیران باید برنامه های خود را جهت گرفتن رای اعتماد و اکثریت به آنها ارائه دهند.

۱۰ به نظر شما چه ارتباطی بین عملکرد رئیس جمهور و انتخاب مجدد او بصورت یک دوره متوالی وجود دارد؟
هرچه رئیس جمهور، اصلح و متعهد باشد و دارای برنامه های مناسب برای حل مشکلات مردم، می تواند شانس بیشتری برای انتخاب در مرحله بعدی را داشته باشد.

۱۱ یک گردشگر اهل فرانسه در زمان برگزاری انتخابات ریاست جمهوری به ایران سفر می کند، به چه دلیل او حق شرکت در انتخابات ایران را ندارد؟
چون شهروند یا تبعه کشور ایران نیست.

۱۲ دیدگاه شما در این رابطه که شهروندان در رابطه با دولت، دارای حقوق و مسئولیت هایی هستند، چیست؟
دولت و مردم، هردو نسبت به هم یک سری حقوق و مسئولیت های متقابل دارند که به منزله دو کفه ترازوست که باید بین آنها تعادل برقرار شود.

دومورد از ارتباط های بین دولت ومجلس را در جدول داده شده بنویسید؟

۱	تایید لوایح دولت وتبديل آن به قانون – سوال از رئيس جمهور و وزیران
۲	استيضاح وزیران – دادن رای اعتماد به وزیران

۱۳

۱۴ آیا موضوع ثبت نام دانش آموزان کلاس هشتم در کلاس های ورزشی، می تواند موضوع تصمیم گیری هیئت وزیران باشد؟ چرا؟
خیر، هیئت دولت در مورد مسائل مهم کشور و جهان بحث و گفتگو و در نهایت تصمیم گیری می کنند.

از مقایسه میزان درآمد دولت از طریق نفت با سایر منابع به چه نکته ای پی می برید. بیان کنید؟

۱۵

کشور ایران از نظر درآمدی وابسته به نفت است و کاهش صادرات یا تحریم تاثیر منفی بر اقتصاد کشور دارد.

دو مورد از راههای کسب درآمد و دو مورد از هزینه کرده ها در منزل خود را در جدول بنویسید؟

درآمد	هزینه
فعالیت اقتصادی پدر	خوراک، پوشاک
پارانه، گرفتن اجاره بها و....	کلاس های ورزشی

۱۶

۱۷ شما بعنوان یک شهروند پایه هشتم برای افزایش درآمدهای دولت چه پیشنهادهای دارید؟ دومورد
توجه به اهمیت هوش مصنوعی در اقتصاد و تولید- جذب گردشگر- استفاده از نخبگان در پست های مدیریتی و....

۱۸ فرض کنید شما بعنوان وزیر پیشنهادی آموزش وپرورش به مجلس شورای اسلامی معرفی شده اید، شما چه مرحله ای را برای تایید نهایی باید طی کنید؟

ارائه برنامه ها - اظهار نظر نمایندگان در مورد صلاحیت - رای گیری - گرفتن رای اکثریت

۱۹ مالیات حاصل از خرید کالا جزء درآمد کدام قوه محسوب می شود؟ تعریف کنید؟
قوه مجریه - پولی است که بر طبق قانون، افراد و موسسات به دولت می پردازند تا در جهت اداره کشور، مورد استفاده قرار بگیرد.

۲۰ به نظر شما آیا تفاوتی بین مردمی که درشهر و روستا در کشور زندگی می کنند از نظر حقوق و مسئولیت ها وجود دارد؟ چرا؟
خیر، چون همه شهروندان یا اتباع یک کشور محسوب می شوند.

با توجه به کلمات داده شده یک پاراگراف دو سطری بنویسید. (هزینه-دولت - بودجه)

دولت در زمینه های مختلف مانند آموزش، بهداشت و صنعت هزینه می کند، دولت برای این هزینه ها نیازمند درآمد است که مهمترین راه های کسب درآمد نفت و مالیات است. البته دولت باید پیش بینی دخل و خرج یک سال خود را که بودجه نامیده می شود، داشته باشد.

۲۱

لطفات نیرومندتر از سفتی، آب قوی تر از صفره

و عشق تواناتر از پی رهمی است.

سیزارتا نوشته هرمان هسه

فصل ۳

تجربه مواد مخدر خطرناک است و ممکن است حتی با یک بار استفاده فرد به دام آنها بیفتد و به سادگی نتواند از شر آنها خلاص شود. ☒ صحیح ☐ غلط

۱

گزینه درست را انتخاب کنید. "در محافظت از نوجوانان در برابر تهدیدات و آسیبهای اجتماعی کدام گزینه در اولویت است." ☐ الف) مدرسه ☐ ب) خانواده ☐ ج) قانون ☒ د) خود

۲

اگر همسایه شما هنگام بنایی به قسمتی از ساختمان شما آسیب برساند:
الف) شما چه دعوی را می توانید در دادگاه طرح کنید؟ **دعای حقوقی**
ب) دادگاه چه حکمی در مورد وی صادر خواهد کرد؟ **دادگاه مجازاتی تعیین نمی کند بلکه افراد را ملزم می کند که تکالیفشان را انجام دهند یا حقوق قانونی دیگران را بدهند.**

۳

با توجه به اطلاعات کسب شده در درس آسیب های اجتماعی جدول زیر را کامل کنید؟

پیشنهاد شما به نوجوانان	خصوصیات دوره نوجوانی	آسیب های دوره نوجوانی
با مشورت افراد موفق برنامه ریزی مناسب داشته باشند. با افراد آگاه و قابل اعتماد مشورت داشته باشند. به توصیه های والدین و معلمان توجه داشته باشند.	استقلال طلبی میل به تجربه کردن هویت جویی شک و تردید	پرخاشگری و نزاع اعتیاد

۴

در ارتباط با متن زیر شما چه رفتاری خواهید داشت؟

"دوستانان از شما می خواهند که سیگار بکشید یا در امتحان به آنها تقلب برسانید."

الف) کم رویی - خجالتی □ ب) پرخاشگری □ ج) قاطعانه ■ د) تهاجمی □

۵

محسن تازه به سن بلوغ رسیده است، محسن در مورد آسیب های اجتماعی چه اطلاعاتی باید داشته باشد؟ آیا می توانید در این مورد اظهار نظر کنید؟ در این دوره بدلیل برخی خصوصياتی که در دوران بلوغ بوجود می آید، افراد حساس تر هستند و ممکن است روحیه هیجانی و کنجکاوی آنها باعث شود که بیشتر در معرض آسیب های اجتماعی قرار بگیرند. از جمله آسیب های اجتماعی که مشکلات زیادی برای افراد یک جامعه بوجود می آورد پرخاشگری و نزاع و اعتیاد می باشد.

۶

اگر نوجوانی در مقابل دریافت پولی مواد مخدر را جابجا و یا به کسی برساند شما چه توصیه هایی در مورد عواقب این کار خطا به او می کنید؟
الف) این کار جرم است، زیرا طبق قانون افرادی که مواد مخدر را در جامعه پخش یا خریدوفروش کنند با شدید ترین مجازاتها روبرو می شوند.
ب) از نظر قانون مجرم شناخته می شوید و به زندان منتقل می شوید، چون عمل مجرمانه ای انجام داده اید.

۷

فرض کنید شما این اهداف را برای زندگی در نظر گرفته اید. لطفا جدول زیر را کامل کنید.

هدف	کوتاه مدت یا بلند مدت است؟	آیا قابل دسترسی می باشد؟	چه کسانی در رسیدن به این هدف می توانند شما را یاری دهند؟
کسب نمرات خوب در درس مطالعات اجتماعی	کوتاه مدت	بله	والدین - خواهر و برادر بزرگتر - معلمان - همکلاسی
انتخاب شغل پزشکی	بلند مدت	بله	والدین - خواهر و برادر بزرگتر - معلمان - مشاور مدرسه و افرادی که در این زمینه موفق بوده اند.

۸

از نظر شما جمله زیر صحیح است یا غلط؟

یکی از دوستان مرتضی به او پیشنهاد داده است که در شب های امتحان از قرص استفاده کند تا بتواند مدت زیادی بیدار بماند و درس بخواند. مرتضی فکر می کند این قرصها جزء ویتامین ها می باشد و بدون عوارض است. صحیح □ غلط ■

۹

در جای خالی کلمات مناسب بنویسید.

الف) یکی از برنامه های اجتماعی سیما چند روز پیش با نوجوانی مصاحبه می کرد. با توجه به سن کم، این نوجوان مدتی است که در کانون اصلاح و تربیت می باشد. بدلیل درگیری با یکی از دوستانش این نوجوان نتوانسته بود **خشم** خود را هنگام عصبانیت کنترل کند.
ب) خانم حسینی موقع خرید خانه ای در یکی از مناطق ییلاقی تهران توجه لازم را نداشته و مدتی است که دچار مشکل شده است، خانم حسینی باید نزد فردی مراجعه کند که با قوانین حقوقی آشنایی کافی داشته باشد. او باید به یک **وکیل** مراجعه کند تا مشککش را حل کند.

۱۰

خانواده بهار در آپارتمانی زندگی می کنند. پدر بهار مدیر ساختمان است. چند ماهی است که یکی از ساکنین آپارتمان به همسایگان فحاشی و توهین می کند. پدر بهار قصد شکایت دارد. شما چه راهنمایی می کنید که پدر بهار برای شکایت چه کاری انجام بدهد و به کجا مراجعه کند؟

۱۱

گفتگو با همسایه به همراه بزرگ ساختمان - مراجعه به دادگاه و مشاوره با یک مشاور حقوقی - طرح شکایت به کمک یک وکیل

۱۲	زهرا در فضای مجازی با دختری آشنا شد. وی با اصرار زیاد او را به یک مهمانی دعوت کرد. اما زهرا که هیچ شناختی از دختر غریبه نداشت به او پاسخ منفی داد. بگویید مهارت "نه گفتن" چگونه به زهرا کمک کرد تا با مشکل مواجه نشود؟ زهرا با استفاده از این مهارت، بدون آنکه به خود و دیگران آسیب بزند در برابر خواسته های نادرست دیگران مقاومت کرده و خود را از شر مشکلات در امان داشت.
۱۳	آقای رحیمی برای درمان به پزشک مراجعه نمود اما در طول درمان متوجه شد که وی مجوز درمان ندارد و بطور غیر قانونی در حال کار است. او از پزشک شکایت کرده است. برای انجام بهتر کارهایش به یک وکیل دادگستری مراجعه کرده است. با توجه به آنچه خواندید پاسخ دهید: الف) پزشک چه نوع جرمی را مرتکب شده است؟ کیفری یا حقوقی؟ کیفری ب) وکیل چگونه می تواند به آقای رحیمی برای رسیدن به حقش کمک نماید؟ او با توجه به اینکه در رشته حقوق درس خوانده و با قوانین آشناست، می تواند از حق آقای رحیمی دفاع کرده و برای پزشک مجازات زندان را درخواست نماید.
۱۴	علی در امتحان از نوع سوالات معلم مطالعاتش به شدت عصبانی شده بود اما توانست به خوبی تمرکز کند و سپس به خودش یادآوری کرد که باید سه قاعده را هنگام خشم و عصبانیت رعایت کنم. به علی کمک کنید تا این سه قاعده را بنویسد. ۱- نباید به وسایل یا اموال خودم و دیگران صدمه بزنم ۲- نباید به دیگران صدمه بزنم ۳- نباید به خودم صدمه بزنم.
۱۵	خانم و آقای گلی دچار اختلاف خانوادگی شدند با توجه به مطالب کتاب چه توصیه ای برای حل اختلاف این زوج دارید؟ در درجه اول با گفتگو و از راه مسالمت آمیز موضوع را حل کنند و در این راه از افراد با تجربه و ریش سفید فامیل و شورای حل اختلاف محله کمک بگیرند و در صورتی که نتیجه ای حاصل نشد برای حل اختلاف به دادگاه مراجعه نمایند.
۱۶	اگر بعنوان قاضی در دادگاه حضور داشتید، برای کدام دعوای زیر حکم غیر کیفری صادر می کردید؟ الف) غصب عنوان □ ب) مشکلات سند زمین بین دو شخص ■ ج) فحاشی □ د) قدرت نمایی □
۱۷	آن چیست؟ او کیست؟ الف) دوره ای است در زندگی انسان که از سن ۱۲ سالگی شروع می شود و تا ۱۸ سال ادامه دارد. نوجوانی ب) بر طبق قانون اساسی، وی بمدت ۵ سال توسط رهبر انتخاب می شود. او باید مجتهد و عادل باشد. رئیس قوه قضائیه
۱۸	درجات رفتارهای پرخاشگرانه را بنویسید؟ چهار مورد آزار و اذیت- کتک زدن- مسخره کردن و تحقیر دیگران- بی ادبی نمودن و ناسزا گفتن- شکستن و تخریب وسایل
۱۹	بنظر شما علت بوجود آمدن اختلاف در جامعه بین افراد چه مواردی می تواند باشد؟ اختلافات ممکن است در اثر آگاه نبودن و ندانستن قانون پیش بیاید و یا افرادی عمدا از قانون سرپیچی کنند.
۲۰	سامان هنگامی که از مدرسه به منزل رسید متوجه شد برادر کوچکش ماشین حساب او را شکسته است. سامان بسیار عصبانی شد. در این موقعیت شما برای کنترل خشم سامان چه پیشنهادی دارید؟ (دو مورد) بخدا پناه ببریم و با یاد خدا خود را آرام کنیم. نفس های عمیق بکشیم و تا ده بشماریم- علت عصبانیت را مودبانه بیان کنیم- محیط را ترک کنیم- از بزرگترها کمک بگیریم- خوبی طرف مقابل را بیاد بیاوریم.
۲۱	فردی قصد دارد شکایتی به دادگاه بنویسد اما چگونگی طرح شکایت را نمی داند. بنظر شما، چه کاری باید انجام دهد؟ با مشاور حقوقی مشورت کند تا بداند چگونه شکایت خود را مطرح کند

۲۲	تحلیل شما راجع به نقش تعیین کننده خود در محافظت از آسیب های اجتماعی چیست؟ نخست هر نوجوانی باید خودش از خود مراقبت کند. هر فرد نسبت به بدن و روح و روان خود مسئول است و باید از رفتار و اعمالی که به سلامت بدن و روان لطمه می زند پرهیز کنیم. البته در این راه باید از خداوند وائمه کمک بگیریم.
۲۳	یک داستان کوتاه در چند سطر بنویسید که یک نوجوان آگاه و هشیار به یک پیشنهاد خطرناک پاسخ منفی داده است؟ هر داستان اختیاری می تواند نوشته شود.
۲۴	متن زیر را در چند جمله کامل کنید. خشم و عصبانیت: احساسی طبیعی است و هر کس در زندگی خود در مواقعی عصبانی می شود اما مهم اینست که در موقع خشم رفتار مناسبی از خودمان بروز دهیم.
۲۵	من کیستم؟ "در دادگاه مدارک خواهان و خوانده را مطالعه می کنم و از آنها می خواهم تا دلایل خود را بیان کنند." قاضی
۲۶	دوست سارا از دست او بسیار عصبانی است، بطوری که اصلا حاضر نیست به حرف های او گوش کند. بنظر شما بهترین کاری که سارا می تواند انجام دهد چیست؟ دو مورد بنویسید. بخدا پناه ببریم وبا یاد خدا خود را آرام کنیم.نفس های عمیق بکشیم وتا ده بشماریم- علت عصبانیت را مودبانه بیان کنیم- محیط را ترک کنیم- از بزرگترها کمک بگیریم- خوبی طرف مقابل را بیاد بیاوریم
۲۷	آقای عزیزی توان مالی ندارد که وکیل بگیرد، همچنین او نه قوانین را می داند و نه چگونگی طرح شکایت را. شما برای دو مشکل او چه پیشنهادی دارید؟ اگر کسی توان مالی نداشته باشد که وکیل بگیرد می تواند از دادگاه درخواست وکیل کند. همچنین افراد می توانند قبل از نوشتن شکایت در مجتمع های قضایی با مشاور حقوقی مشورت کنند تا بدانند که چگونه شکایت خود را مطرح کنند.
۲۸	در حال حاضر آقای محسنی اژه ای رئیس قوه قضائیه هستند شما می دانید ایشان توسط چه کسی انتخاب شده اند؟ رهبر
۲۹	مجید ۱۴ سال سن دارد او مدتی است متوجه شده که صدایش بم تر و ریش و سبیل هایش در آمده اند. او همچنین از نظر احساسی و عاطفی دچار تغییراتی شده است. او با خود فکر می کند دچار بیماری شده است! شما در چند سطر او را راهنمایی نمایید؟ او یک نوجوان است. در این دوره افراد از نظر جسمانی دچار تغییراتی می شوند که به این تغییرات بلوغ می گویند. نوجوانان علاوه بر تغییرات جسمانی از نظر ذهنی و اجتماعی نیز تغییر می کنند. تغییرات این دوره اغلب باعث بروز مسائل مختلف عاطفی و احساسی در نوجوانان می شود

اگر تغم مرغ از بیرون بشکنند، زندگی پایان می یابد. اما
اگر از درون بشکنند، زندگی آغاز می شود. بهترین چیزها
همیشه از درون نشأت می گیرند.

بی حد و مرز نوشته ایم کوئیک

فصل ۴

۱	در مثال زیر عناصر ارتباط (فرستنده - گیرنده - پیام و باز خورد) را مشخص نمایید. معلم مطالعات از زهرا سوال می پرسد و زهرا به سوال معلم پاسخ می دهد. معلم مطالعات (فرستنده) زهرا (گیرنده) سوال (پیام) پاسخ سوال (باز خورد)
۲	در مثال های زیر نوع رسانه (کلامی - چاپی - الکترونیکی) را مشخص کنید. کتاب تاریخ (چاپی) ماهواره (الکترونیکی) تلفن (الکترونیکی) علائم (چاپی) سلام کردن (کلامی)
۳	به نظر شما، ابزارهای ارتباطی در دنیای امروز چگونه بر ارتباطات انسانی تأثیر گذاشته اند؟ ابزارهای ارتباطی مدرن مانند اینترنت و شبکه های اجتماعی باعث سرعت و گستردگی ارتباطات شده اند، اما می توانند منجر به کاهش تعاملات چهره به چهره و ضعف در ارتباطات واقعی شوند.
۴	چگونه می توانید در زندگی روزمره از مهارت های ارتباطی خود برای حل مشکلات استفاده کنید؟ با گوش دادن فعال، بیان واضح احساسات و استفاده از زبان بدن می توان مشکلات را به درستی درک و حل کرد.
۵	در موقعیت های خاص مانند گفتگو با فردی که به زبان شما مسلط نیست، چگونه می توانید ارتباط موثری برقرار کنید؟ در چنین موقعیت هایی می توان از زبان بدن، ژست ها، و ابزارهای ترجمه (مانند اپلیکیشن ها یا مترجم های آنلاین) استفاده کرد. همچنین باید سعی کنید پیام ها را ساده و واضح بیان کنید تا فرد مقابل به راحتی آن را درک کند.
۶	در فرآیند ارتباط، کدام یک از اجزای آن نقش بیشتری در موفقیت یا شکست ارتباط ایفا می کند و چرا؟ فرستنده پیام نقش مهمی دارد زیرا نحوه ارسال پیام می تواند بر درک آن توسط گیرنده تأثیر بگذارد.
۷	چگونه می توان از طریق ارتباطات نوآورانه و خلاقانه مشکلات جامعه را حل کرد؟ با استفاده از فناوری و رسانه های اجتماعی برای ارتقای آگاهی و تبادل ایده ها می توان مشکلات جامعه را حل کرد.
۸	چگونه می توان به طور خلاقانه از رسانه های جمعی برای تقویت همبستگی اجتماعی و ارتباط میان افراد استفاده کرد؟ رسانه های جمعی می توانند با کمپین های اجتماعی و فرهنگی همبستگی اجتماعی را تقویت کنند و افراد را به همکاری تشویق کنند.
۹	چگونه می توان از رسانه های جمعی برای ارتقای همبستگی اجتماعی در جامعه استفاده کرد؟ الف) با پخش اخبار فقط از منابع دولتی □ ب) با برگزاری کمپین های اجتماعی برای حمایت از مسائل عمومی ■ ج) با استفاده از برنامه های سرگرم کننده □ د) با تشویق افراد به انزوا از رسانه های اجتماعی □
۱۰	چگونه استفاده از ابزارهای ارتباطی آنلاین می تواند بر ارتباطات فردی تأثیر بگذارد؟ الف) موجب کاهش سرعت ارتباطات می شود □ ب) باعث افزایش تعاملات چهره به چهره می شود □ ج) ارتباطات را سریع تر و گسترده تر می کند ■ د) هیچ تأثیری ندارد □
۱۱	چه مهارتی در حل مشکلات به کمک ارتباطات مؤثر ضروری است؟ الف) توانایی استفاده از زبان پیچیده □ ب) گوش دادن فعال و درک نیازهای طرف مقابل ■ ج) برقراری ارتباط بدون نیاز به زبان بدن □ د) فراموش کردن احساسات طرف مقابل □
۱۲	استفاده از رسانه های جمعی به شکل خلاقانه می تواند در حل مشکلات جامعه مؤثر باشد. ✓صحيح استفاده از شبکه های اجتماعی در محیط های کاری می تواند تنها مشکلات ارتباطی ایجاد کند. صحيح ابزارهای ارتباطی آنلاین باعث کاهش تعاملات اجتماعی واقعی می شوند. صحيح ✓ غلط ✓غلط غلط

با توجه به متن زیر ، عناصر ارتباطی را روی نمودار نمایش دهید.

احمد برای دوستش علی داستانی مهیج را تعریف می کرد و علی نیز با هیجان و علاقه گوش می کرد.

۱۳

می دانید که امروزه خرید اینترنتی و کسب و کار مجازی رونق فراوان گرفته است به نظر شما چگونه فضای مجازی می تواند به تبلیغ محصولات ایرانی کمک کند؟

۱۴

فضای مجازی به کسب و کارها این امکان را می دهد که محصولات ایرانی را به مخاطبان زیادی معرفی کرده و از بازخورد مشتریان بهره مند شوند.

چرا برخی افراد ممکن است به تغییر یا انحراف در اطلاعات رسانه ها توجه نکنند و این چگونه بر افکار عمومی تاثیر می گذارد؟
برخی افراد به دلیل نداشتن آگاهی کافی به اطلاعات نادرست توجه می کنند که می تواند افکار عمومی را تحت تاثیر قرار دهد.

۱۵

شما به عنوان یک معلم چگونه می توانید از اینترنت برای تدریس به دانش آموزان خود استفاده کنید؟
معلمان می توانند از ویدئو کنفرانس ها و منابع آنلاین برای تدریس و تعامل با دانش آموزان استفاده کنند.

۱۶

زهره و رضا خواهر و برادری هستند که از اینترنت و بازی های رایانه ای بی رویه استفاده می کنند ممکن است با چه مشکلاتی برای آنها ایجاد شود؟ استفاده زیاد از اینترنت و بازی های رایانه ای ممکن است باعث اختلال در زندگی روزمره، تحصیل و ارتباطات اجتماعی شود.

۱۸

شما به عنوان والدین به فرزندان خود چه توصیه هایی برای استفاده ایمن از اینترنت و شبکه های اجتماعی می کردید ؟
توصیه های مهم شامل عدم اشتراک گذاری اطلاعات شخصی، استفاده از رمزهای عبور قوی و متنوع، اجتناب از کلیک بر روی لینک های مشکوک و عدم اعتماد به افراد ناشناس در فضای مجازی است. همچنین باید در صورت مواجهه با خطرات، از مشاوره بزرگترها یا کارشناسان امنیتی استفاده کرد.

۱۹

چه تأثیرات مثبت و منفی وسایل ارتباط جمعی بر جامعه و فرهنگ عمومی می توان بر اساس این متن استنباط کرد؟
تأثیرات مثبت: وسایل ارتباط جمعی می توانند به انتقال اطلاعات، اخبار و سرگرمی های مفید کمک کنند. آنها می توانند آگاهی عمومی را افزایش داده و فرهنگ عمومی را بهبود بخشند.

۲۰

تأثیرات منفی: تبلیغات رسانه ای ممکن است مصرف گرایی و سبک زندگی نادرست را ترویج کنند. همچنین، رسانه ها می توانند باعث کاهش ارتباطات چهره به چهره، تقویت خشونت و بی اخلاقی و افزایش مصرف کالاهای مضر شوند.

به نظر شما دانش آموزان آیا رسانه ها در تبلیغات خود همیشه اطلاعات دقیق و درست ارائه می دهند؟ نمونه هایی که در متن آمده اند، چگونه نشان دهنده این امر هستند؟

۲۱

رسانه ها گاهی اطلاعات نادرست یا اغراق شده منتشر می کنند که می تواند تأثیر منفی بر مخاطبان داشته باشد.

در متن درس اشاره شده که برخی از رسانه ها رفتارهای غیر اخلاقی را ترویج می کنند. چگونه می توان این تأثیرات منفی را ارزیابی و کنترل کرد؟ با آموزش و تصویب قوانین مناسب می توان تأثیرات منفی رسانه ها را کنترل کرد.

۲۲

به نظر شما بر اساس متن درس ، آیا سیاست ها و برنامه های رسانه ای باید تغییر کنند؟ چرا ؟
بله، باید سیاست ها و برنامه های رسانه ای تغییر کنند تا تأثیرات منفی کاهش یابد و به ترویج ارزش های اخلاقی پرداخته شود.

۲۳

چه معیارهایی برای ارزیابی تأثیرات تبلیغات رسانه‌ای در جامعه و تأثیر آن بر رفتارهای فردی و اجتماعی افراد در متن اشاره شده است؟

۲۴ معیارهایی مانند صحت اطلاعات، تأثیر بر سبک زندگی و مصرف‌گرایی برای ارزیابی تبلیغات استفاده می‌شود.
(ب) آیا می‌توان از رسانه‌ها به عنوان ابزاری مثبت در تغییر رفتارهای اجتماعی استفاده کرد؟ اگر بله، چگونه؟
بله، معیارهایی مانند صحت اطلاعات، تأثیر بر سبک زندگی و مصرف‌گرایی برای ارزیابی تبلیغات استفاده می‌شود.

۲۵ فضای مجازی چگونه به تبلیغ محصولات ایرانی کمک می‌کند؟

معرفی محصول به مشتریان ■ کاهش هزینه تبلیغات □ افزایش مشکلات ارتباطی □ ایجاد رقابت ناسالم □

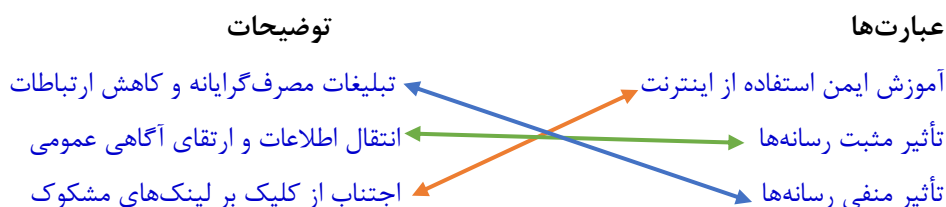
۲۶ کدام یک از مشکلات ناشی از استفاده بی‌رویه اینترنت است؟

افزایش تمرکز □ بهبود ارتباطات اجتماعی □ کاهش بهره‌وری ■ کاهش آگاهی عمومی □

استفاده بی‌رویه از بازی‌های رایانه‌ای باعث کاهش اضطراب و بهبود تحصیل می‌شود.

۲۷ والدین باید به فرزندان خود درباره اشتراک‌گذاری اطلاعات شخصی در فضای مجازی هشدار دهند. صحیح ■ غلط □
غلط □ صحیح ■

گزینه‌های مرتبط را به یکدیگر وصل کنید.

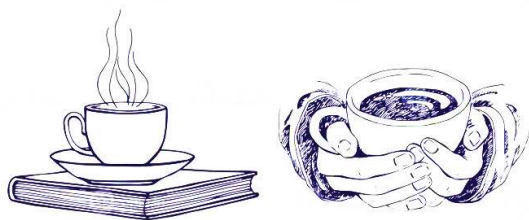
تأثیر مثبت و منفی رسانه‌ها را در مثال‌های زیر مشخص کنید.

نوع تأثیر	رفتار رسانه‌ای
مثبت	انتقال اطلاعات به‌روز
منفی	ترویج مصرف‌گرایی
مثبت	افزایش آگاهی عمومی
منفی	کاهش تعاملات چهره به چهره

جدول زیر را کامل کنید.

	اثرات مثبت رسانه‌های اجتماعی
	اثرات منفی رسانه‌های اجتماعی

آدم را برای شکست نساخته اند. آدم ممکنه از بین بره
ولی شکست نمی‌خوره.

پیرمرد و دریا

نوشته ارنست همینگوی

سوالات بخش تاریخ

درس های

۱۷ - ۹

فصل ۵

۱	تعصب قبیله‌ای در دوران جاهلیت در میان اعراب بسیار شدید بود به نظر شما چرا تعصب قبیله‌ای به جنگ‌ها و درگیری‌های مداوم در میان قبایل عرب منجر می‌شد؟ زیرا تعصب قبیله‌ای موجب کینه و انتقام‌جویی می‌شد و کمبود منابع نیز به درگیری‌ها دامن می‌زد.
۲	اگر در دوران جاهلیت زندگی می‌کردید و می‌خواستید با تعصبات قبیله‌ای مبارزه کنید، چه راهکارهایی را برای تغییر ذهنیت افراد پیشنهاد می‌دادید؟ گفتگو و آموزش مردم برای آگاهی از تأثیرات منفی تعصبات قبیله‌ای و ترویج اتحاد انسانی.
۳	چگونه تحریم‌های اقتصادی و اجتماعی که علیه مسلمانان اعمال شد، تأثیرات منفی در رشد و گسترش اسلام داشت و چه عواملی باعث شد که پیامبر اسلام تصمیم به هجرت به حبشه بگیرد؟ این تحریم‌ها باعث فشار شدید به مسلمانان شد. وسبب شد که مسلمانان از بسیاری از حقوق اجتماعی خود محروم شوند، به جای اینکه به اسلام ضربه بزنند، موجب تقویت همبستگی مسلمانان شد در این شرایط، پیامبر اسلام برای حفظ جان مسلمانان و ادامه رسالت خود، تصمیم گرفت به گروهی از مسلمانان اجازه دهد به حبشه مهاجرت کنند.
۴	در مقایسه با سایر جوامع تاریخی که با تحریم‌های مشابه مواجه شده‌اند، چه شباهت‌ها و تفاوت‌هایی بین واکنش مسلمانان در مکه و دیگر اقوام در برابر تحریم‌ها مشاهده می‌شود؟ تحریم‌ها منجر به همبستگی بیشتر می‌شد. تفاوت‌ها: مسلمانان مکه به جای تسلیم شدن به مقاومت ادامه دادند.
۵	بر اساس روایت‌های تاریخی، چرا پیامبر اسلام و یارانش تصمیم گرفتند برای مقابله با آزار و شکنجه به شعب ابوطالب پناه ببرند و چگونه این اقدام به تقویت ایمان مسلمانان منجر شد؟ این پناهگاه امنیت فیزیکی و معنوی بود و باعث تقویت ایمان و عزم مسلمانان برای ادامه مسیر شد.
۶	آزار و شکنجه‌ای که یاسر و سمیه و دیگر مسلمانان از آن رنج می‌بردند، چه پیام‌های اخلاقی و انسانی در خود داشت و چگونه می‌توان این آموزه‌ها را در جامعه امروز به کار بست؟ این آزارها نشان‌دهنده قدرت ایمان در برابر سختی‌ها بود. آموزه‌ها می‌تواند در راستای مقاومت در برابر ظلم و فداکاری برای آرمان‌های انسانی به کار رود.
۷	چگونه شیوه حکومت پیامبر اسلام بر اساس اصول اخلاقی و مشورت، با ساختارهای حکومتی عصر خود متفاوت بود؟ پیامبر از مشورت با اصحاب و تأکید بر اصول اخلاقی مانند عدالت، صداقت و شفافیت در حکومت‌داری استفاده می‌کرد.
۸	بر اساس تحلیل ویژگی‌های اخلاقی پیامبر اسلام، چگونه می‌توان گفت که این ویژگی‌ها بر عملکرد سیاسی و اجتماعی ایشان تأثیر گذاشت؟ ویژگی‌های اخلاقی پیامبر موجب ایجاد الگویی از حکومت‌داری بر اساس عدالت، احترام به حقوق مردم و مشارکت در تصمیم‌گیری‌ها شد.
۹	چگونه پیامبر اسلام با ایجاد مسجد در مدینه، علاوه بر تأسیس یک مرکز عبادی، به تنظیم امور سیاسی و اجتماعی پرداخته و نقش مسجد را در جامعه اسلامی چگونه ارزیابی می‌کنید؟ مسجد به مکانی برای عبادت و مشورت تبدیل شد و در آن امور اجتماعی، سیاسی و نظامی نیز تنظیم می‌شد.
۱۰	ایجاد پیمان برادری میان مهاجرین و انصار چه تأثیری بر اتحاد و همبستگی در جامعه اسلامی مدینه داشت؟ پیمان برادری موجب ایجاد یکپارچگی و انسجام میان مسلمانان و کاهش اختلافات قبیله‌ای شد.

۱۱	چرا پیامبر اسلام در برخورد با تهدیدات مختلف از سوی دشمنان، مانند اتحاد برخی قبایل یهود با مشرکان، به دفاع از مسلمانان پرداخت و این دفاع را چگونه با اصول دینی و اخلاقی تنظیم کرد؟ پیامبر با رعایت اصول اخلاقی در دفاع، از تخریب و قتل عام بی گناهان پرهیز می کرد و دفاع را تنها در شرایط ضروری انجام می داد.
۱۲	با توجه به نوشته های پیامبر اسلام به فرمانروایان کشورهای مختلف، چه پیامی در این نوشته ها نهفته بود و چگونه می توان این اقدام را در زمینه سیاست خارجی پیامبر ارزیابی کرد؟ پیام ها دعوت به اسلام و اعلام صلح بود و نشان دهنده رویکرد دیپلماتیک و نرم اسلام در روابط بین المللی بود.
۱۳	علت اصلی تحریم اقتصادی و اجتماعی علیه مسلمانان مکه چه بود؟ الف) افزایش تعداد مسلمانان ☐ (ب) تلاش برای جلوگیری از گسترش اسلام ☒ ج) مخالفت با پیامبر اسلام ☐ (د) حمایت از مشرکان در برابر حکومت های خارجی ☐ مسلمانان پس از تحریم اقتصادی و اجتماعی، در کجا پناه گرفتند؟ الف) خانه پیامبر ☐ (ب) شعب ابوطالب ☒ (ج) مسجد الحرام ☐ (د) مکه ☐ پیمان برادری میان مهاجرین و انصار چه تأثیری بر جامعه اسلامی مدینه داشت؟ الف) موجب افزایش اختلافات قبیله ای شد ☐ (ب) باعث ایجاد یکپارچگی و همکاری میان مسلمانان گردید ☒ ج) تنها تأثیر اقتصادی داشت ☐ (د) بر وحدت مسلمانان تأثیر نداشت ☐ پیامبر اسلام در نبردهای مختلف به چه اصولی در جنگ ها تأکید داشت؟ الف) استفاده از جنگ به عنوان اولین گزینه ☐ (ب) تخریب و غارت اموال دشمن ☐ ج) رعایت اصول اخلاقی مانند احترام به اسیران و پرهیز از تخریب ☒ (د) نبرد با تمام کسانی که مخالف اسلام بودند ☐ پیامبر اسلام در ارسال نامه به فرمانروایان کشورهای مختلف چه هدفی داشت؟ الف) برای گسترش مرزهای جغرافیایی ☐ (ب) برای ایجاد صلح و دعوت به اسلام ☒ ج) برای تهدید حکومت ها ☐ (د) برای جمع آوری غنائم ☐
۱۴	❖ مسجد در مدینه تنها به عنوان یک مکان عبادت استفاده می شد و هیچ کارکرد اجتماعی یا سیاسی نداشت. <u>غلط</u> ❖ پیامبر اسلام به مسلمانان توصیه می کرد که در جنگ ها تنها از اصول اخلاقی پیروی کنند و از تخریب و غارت پرهیز کنند. <u>صحیح</u> ❖ پیامبر اسلام پس از ورود به مدینه، تنها به دنبال ایجاد یک حکومت دینی مستقل بود و هیچ توجهی به نیاز به وحدت میان مسلمانان و یهودیان نداشت. <u>غلط</u>
۱۵	نمودار زیر که نشان دهنده نقش مسجد در جامعه اسلامی است را کامل کنید. مسجد آموزش علم و دانش مرکز مشورت محل عبادت

اقدامات مختلف پیامبر اسلام را با ویژگی‌های مربوط به آن‌ها را به یکدیگر وصل کنید.

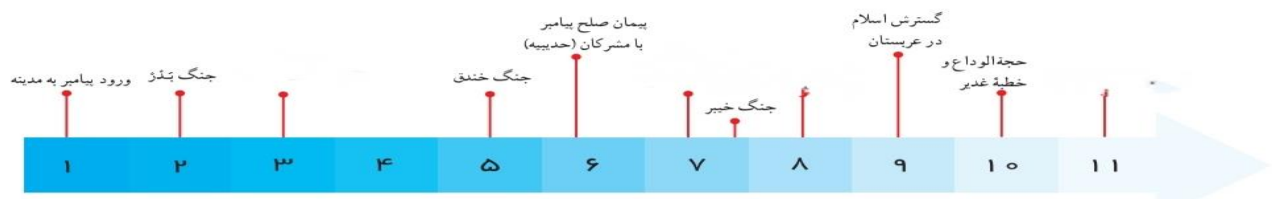
اقدامات پیامبر اسلام:

ویژگی‌ها

- ۱۶
- ایجاد مسجد در مدینه
 - امضای پیمان‌نامه سیاسی با یهودیان
 - ایجاد پیوند برادری میان مسلمانان
 - شروع جنگ‌های دفاعی
 - ایجاد همبستگی و همکاری میان قبایل مختلف
 - تأسیس مکانی برای عبادت و تصمیم‌گیری
 - دفاع از مسلمانان در برابر تهدیدات خارجی
 - جلوگیری از تعصبات قومی و ایجاد پیوندهای انسانی میان مسلمانان

وقایع زیر را بر روی خط زمان به ترتیب وقوع آنها بنویسید.

(دعوت سران کشورها به اسلام - فتح مکه - رحلت رسول خدا (ص) - غزوه احد)

نموداری رسم کرده و ویژگی‌های عصر جاهلیت را در آن بنویسید.

در جمله زیر غلط علمی وجود دارد آن را بیابید و سپس درست آن را بنویسید.

۱۹ "حضرت محمد (ص) پس از ورود به مدینه، در اولین اقدام ایجاد پیوند برادری میان مسلمانان مهاجر و انصار بود."

صحیح: ساخت مسجد

این جمله ی حضرت علی در پاسخ به چه کسانی بود؟ ((آیا من پیروزی را با ستم به دست آورم))؟

الف) به افرادی که به حضرت علی پیشنهاد دادند، به افرادی که برای حکومت مشکل ایجادکنند مقام بدهد. ■

۲۰ ب) به کسانی که سهم بیشتری از بیت المال میخواستند و در برابر روش عدالت خواهانه ی امام مقاومت می کردند. □

ج) به دشمنان سر سخت امام علی که به انتقاد علیه حکومت اسلامی می پرداختند. □

د) به کسانی که در جنگ های امام علی شرکت داشتند و خواستار به دست آوردن غنایم جنگی شد ند. □

چگونه امام علی (ع) توانست در دوران حکومت خود با وجود فتنه‌ها و جنگ‌های متعدد، به تحقق اهداف اقتصادی موفق شود؟

۲۱ امام علی (ع) با عدالت در توزیع منابع و حمایت از فقرا، از انحصار ثروت جلوگیری کرد و برای رفع نیازهای عمومی از ثروت‌های فتوحات استفاده کرد.

۲۲	در شرایطی که برخی از مسلمانان از افزایش ثروت و قدرت خود در پی فتوحات ناراضی بودند، امام علی (ع) چگونه سعی کرد تا از اشرافی‌گری جلوگیری کند و مردم را به ارزش‌های دینی و ساده‌زیستی هدایت نماید؟ امام علی (ع) با زندگی ساده خود، مردم را به دوری از تجملات و اشرافی‌گری دعوت کرد و منابع را به طور عادلانه توزیع کرد.
۲۳	چرا مقاومت‌هایی از طرف برخی مسلمانان در برابر شیوه‌های عادلانه امام علی در توزیع بیت‌المال شکل گرفت؟ افرادی که پیشتر از منابع بیت‌المال بهره‌مند شده بودند، با توزیع عادلانه مخالفت کردند.
۲۴	چگونه حضرت علی (ع) مفهوم «عدالت» را در سطح جامعه و حکومت خود پیاده‌سازی کرد؟ و چه چالش‌هایی در مسیر تحقق آن وجود داشت؟ امام علی (ع) عدالت را در تقسیم منابع و حقوق افراد رعایت می‌کرد، اما مقاومت خواص و جنگ‌ها چالش‌هایی ایجاد کرد.
۲۵	آیا استفاده از افراد ناصالح برای دستیابی به اهداف حکومتی می‌تواند پیامدهای منفی برای عدالت اجتماعی داشته باشد؟ چگونه امام علی (ع) با این مسئله مواجه شد؟ بله. امام علی (ع) از افراد ناصالح استفاده نکرد و با انتخاب افراد شایسته، عدالت را در حکومت خود پیاده‌سازی کرد.
۲۵	چگونه معاویه با استفاده از وعده‌های پول و مقام، فرماندهان سپاه امام حسن (ع) را فریب داد؟ معاویه با وعده‌های پول و مقام، برخی فرماندهان سپاه امام حسن (ع) را فریب داد و به صف خود کشاند.
۲۶	می‌دانید که معاویه پس از پذیرش صلح با امام حسن (ع)، به تعهدات خود عمل نکرد و به نظر شما چرا این کار را انجام داد و چه پیامدهایی برای جامعه اسلامی داشت؟ معاویه به تعهدات خود عمل نکرد تا قدرت خود را تثبیت کند و باعث تفرقه و بی‌اعتمادی در جامعه اسلامی شد.
۲۷	چرا معاویه تصمیم گرفت خلافت را به صورت موروثی برای فرزندش یزید قرار دهد و این تصمیم چه تأثیراتی بر جامعه اسلامی داشت؟ معاویه برای جلوگیری از چالش‌های آینده خلافت را موروثی کرد که موجب بحران‌هایی مانند واقعه کربلا شد.
۲۸	چرا معاویه در خطبه‌های نماز جمعه علیه امام علی (ع) و اهل بیت او بدگویی می‌کرد و این اقدام چه تأثیری بر جامعه اسلامی داشت؟ معاویه برای تثبیت قدرت خود، از امام علی (ع) بدگویی می‌کرد که موجب تفرقه و بدبینی در میان مسلمانان شد.
۲۹	به نظر شما هدف اصلی قیام عاشورا چه بود و چه تأثیری بر جامعه اسلامی داشت؟ هدف قیام عاشورا اصلاح امت اسلام و امر به معروف بود. این قیام تأثیر زیادی در بیداری مسلمانان و تقویت روحیه مقاومت در برابر ظلم داشت.
۳۰	آیا سخنرانی‌ها و فعالیت‌های امام سجاد (ع) و حضرت زینب (ع) در دوران اسارت به اهداف قیام عاشورا کمک کرد؟ چگونه؟ امام سجاد (ع) و حضرت زینب (ع) با سخنرانی‌های روشنگرانه خود اهداف قیام عاشورا را برای مردم آشکار کردند و پیام آن را گسترش دادند.
۳۱	چرا دوران حکومت عثمان با افزایش تجملات و سبک زندگی اشرافی همراه بود؟ و این امر چه تأثیری بر جامعه اسلامی گذاشت؟ تجمل‌گرایی در دوران عثمان موجب نارضایتی مسلمانان شد و اعتراضات به فساد و بی‌عدالتی را به دنبال داشت.
۳۲	چگونه رفتار امام علی (ع) در مقابل خلافت نشان‌دهنده تدبیر و مصلحت‌گرایی او بود؟ امام علی (ع) پس از سکوت و فشار مردم خلافت را پذیرفت، که نشان از تدبیر و مصلحت‌گرایی برای حفظ وحدت مسلمانان داشت.
۳۳	چرا امام علی (ع) در جنگ‌های جمل و صفین همچنان بر عمل به قرآن و سنت پیامبر تأکید می‌کرد، و این امر چه چالشی برای وی و مسلمانان ایجاد کرد؟ امام علی (ع) با تأکید بر قرآن و سنت پیامبر، با مقاومت‌هایی از طرف مخالفان مواجه شد که منجر به دشواری‌هایی برای حکومت او شد.

۳۴	چه عواملی باعث شکست امام علی (ع) در جنگ صفین شدند، و چگونه این شکست بر وضعیت سیاسی آن زمان تأثیر گذاشت؟ پذیرش حکمیت و نیرنگ عمرو عاص موجب توقف جنگ و شکست در کسب پیروزی کامل شد، که باعث تداوم آشفتگی‌های سیاسی در جامعه اسلامی گردید.
۳۵	چگونه می‌توان گفت که ماجرای سقیفه بنی‌ساعده نقطه عطفی در تاریخ اسلام است؟ ماجرای سقیفه بنی‌ساعده نقطه عطفی در تاریخ اسلام است، زیرا اختلافات جدی در مورد جانشینی پیامبر و رهبری مسلمانان آغاز شد.
۳۶	در دوران خلافت عمر بن خطاب، فتوحات اسلامی با سرعت بیشتری ادامه یافت. چرا این امر بر سیاست‌های داخلی و خارجی مسلمانان تأثیر گذاشت؟ فتوحات اسلامی در دوران عمر باعث افزایش منابع و پیچیدگی‌های مدیریتی شد و چالش‌های جدیدی برای جامعه اسلامی ایجاد کرد.
۳۷	چگونه تصمیم‌گیری‌های سیاسی در دوران خلافت ابوبکر و عمر بر روند توسعه فتوحات اسلامی تأثیر گذاشت؟ تصمیمات سیاسی این دو خلیفه فتوحات اسلامی را تسریع کرد که موجب گسترش قلمرو اسلامی و تأثیرات بزرگی بر سیاست‌های داخلی و خارجی مسلمانان شد.
۳۸	اگر شما در زمان امام علی (ع) زندگی می‌کردید، برای کمک به اجرای عدالت ایشان چه اقدامی می‌کردید؟ انتقاد از روش‌های او برای کاهش مقاومت مخالفان □ پیشنهاد سازش با اشراف برای آرامش جامعه □ اگر به جای امام حسن (ع) در شرایط صلح با معاویه بودید، چه تصمیمی می‌گرفتید؟ ادامه جنگ به هر قیمتی □ صلح برای حفظ جان مسلمانان ■ ترک خلافت و گوشه‌گیری □ پیوستن به معاویه برای اتحاد □ درسی که از قیام امام حسین (ع) می‌توان برای زندگی امروز گرفت چیست؟ سازش با ظلم برای بقا □ ایستادگی در برابر فساد و بی‌عدالتی ■ دوری از سیاست‌های سایرین □ پیروی از سیاست‌های سایرین □
۳۹	امام علی (ع) در توزیع بیت‌المال، عرب‌ها را بر غیرعرب‌ها برتری می‌داد. غلط یکی از اهداف قیام امام حسین (ع) اصلاح امت اسلامی و اجرای سیره پیامبر و امام علی بود. صحیح اگر عدالت‌طلبی امام علی (ع) در زمان ما اجرا شود، تبعیض‌های اجتماعی کاهش می‌یابد. صحیح پذیرش صلح از سوی امام حسن (ع) نشان می‌دهد که گاهی اوقات مصلحت جامعه بر پیروزی نظامی اولویت دارد. صحیح در دنیای امروز، ساده‌زیستی امام علی (ع) الگویی برای مقابله با تجمل‌گرایی و مصرف‌گرایی است. صحیح
۴۰	دو ستون مرتبط را با یکدیگر وصل کنید: ستون الف: امام حسن (ع) امام حسین (ع) امام علی (ع) معاویه ستون ب: اجرای عدالت در توزیع بیت‌المال صلح با هدف حفظ جان مسلمانان تحمیل پیمان صلح و خیانت در تعهدات قیام برای اصلاح امت و مبارزه با ظلم
۴۱	دو ستون مرتبط را با یکدیگر وصل کنید: ستون الف: درس از عدالت‌طلبی امام علی (ع) پیام قیام امام حسین (ع) صلح امام حسن (ع) ساده‌زیستی امام علی (ع) ستون ب: الگویی برای ایستادگی در برابر فساد و ظلم کاهش شکاف طبقاتی در جامعه برقراری مساوات و رفع تبعیض اجتماعی تصمیمی برای حفظ مصلحت عمومی

در نمودار زیر، جایگاه هر خلیفه و ویژگی برجسته حکومت او مشخص شده است. کدام گزینه برای امام علی (ع) درست است؟

- الف) گسترش تجمل‌گرایی □
 ب) اجرای عدالت و مساوات ■
 ج) سکوت در برابر ظلم □
 د) مدیریت اقتصادی نادرست □

خلیفه	ویژگی برجسته
ابوبکر	وحدت مسلمانان
عمر	فتوحات گسترده اسلامی
عثمان	گسترش اشرافی‌گری
امام علی (ع)	_____

۴۲

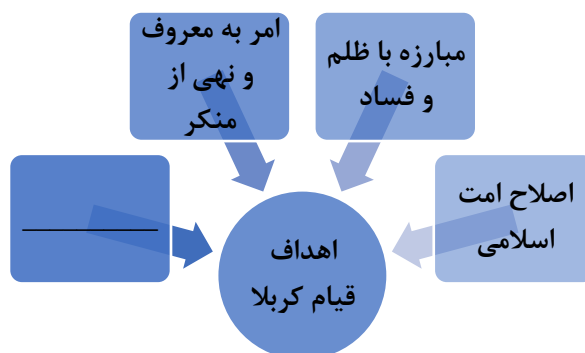
نمودار زیر موضوع عملکرد معاویه را نشان می‌دهد. گزینه مناسب را انتخاب کنید.

۴۳

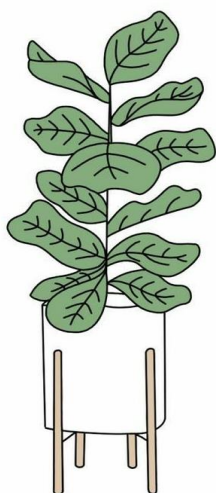
- الف) تقویت پیروان اهل بیت □ ب) تقسیم عادلانه بیت‌المال □ ج) به قدرت رساندن یزید ■ د) احیای سیره پیامبر (ص) □

نمودار زیر نشان‌دهنده اهداف قیام کربلاست. جای خالی را با گزینه مناسب پر کنید.

۴۴

- الف) گسترش فتوحات اسلامی □ ب) پیاده‌سازی سیره پیامبر و امام علی (ع) ■ ج) برتری قوم عرب بر سایر اقوام □ د) تثبیت خلافت یزید □

بازگشت به دیروز فایده ای ندارد.

چون من آن زمان آدم دیگه ای بودم.

آلیس در سرزمین عجایب

نوشته لوئیس کارول.

ترجمه سوین الف

فصل ۶

ابتدا متن زیر را با دقت بخوانید و سپس کلمات کلیدی موجود در پایین متن را به ترتیب و در جای مناسب در متن قرار دهید.

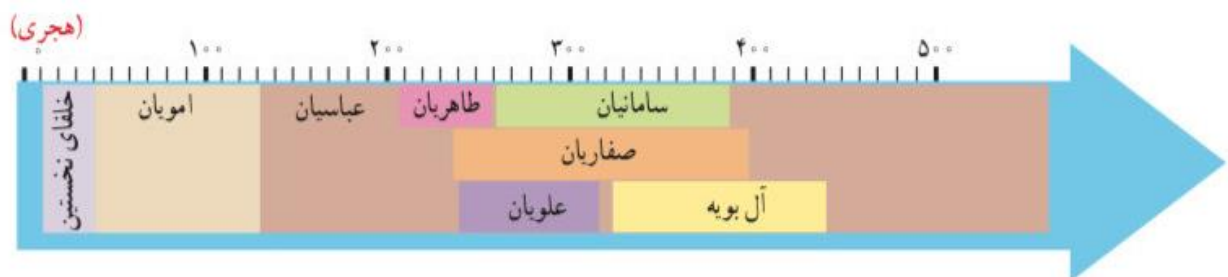
کلمات کلیدی: **امیر اسماعیل - یعقوب لیث - اموی - عباسی - دوستانه - خصمانه**

مؤسس سلسله سامانیان **امیر اسماعیل** بود که با تأیید خلیفه **عباسی** به حکومت رسید. رابطه این سلسله با خلیفه **دوستانه** بود.

من کیستم؟

فرمانده سپاه ساسانی در نبرد قادسیه بودم و در این جنگ کشته شدم: **رستم فرخ زاد**

۱- با توجه به نمودار خط زمان، حکومت های ایرانی بعد از اسلام را به ترتیب نام ببرید: **طاهریان - صفاریان - علویان - سامانیان و آل بویه**

جدول زیر را کامل کنید.

۱) در این نبرد ضربه نهایی بر پیکر ارتش ساسانی وارد شد.

۲) یعقوب لیث با کمک این گروه به قدرت دست یافت.

۳) به دستور فرمانروایان این سلسله حرم امامان بازسازی و مراسم عید غدیر و سوگواری امام حسین (ع) با شکوه برگزار شد.

۴) نخستین ایرانی که مسلمان شد.

۱	ق	ا	د	س	ی	ه
۲	ع	ی	ا	ر	ا	ن
۳	آ	ل	ب	و	ی	ه
۴	س	ل	م	ا	ن	

سیاست نژادپرستانه بنی امیه و تفاخر به قوم و نسب خود با کدام آیه قرآنی در تضاد است؟

الف - اَنَا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ اِمَّا شَاكِرًا اِمَّا كَفُورًا (به راستی ما راه را به او نشان دادیم یا سپاسگزار یا ناسپاس خواهد بود) □

ب - اِنْ اَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللّٰهِ اتَّقَاكُمْ (همانا گرامی ترین شما نزد پروردگار باتقواترین شما است) ■

ج - اِنَّ اللّٰهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ (به درستی که خداوند بدکاران را دوست ندارد) □

د - اِنَّ فِيْ ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَعْقِلُوْنَ (قطعاً در آن نشانه هایی است، برای قومی که می اندیشند) □

ایرانیان همواره میان اسلام راستین و اسلام دروغین بنی امیه تمایز قائل بودند. همه گزینه ها نشانگر این امر است؛ به جز گزینه؟

الف - علاقه و ارادت ایرانیان به ائمه اطهار و حضور امام رضا(ع) و دیگر امامزادگان در ایران □

ب - قیام ابو مسلم خراسانی □ ج - حضور برمکیان در دستگاه خلافت ■ د - حضور پر شور ایرانیان در قیام مختار ثقفی □

۷	حکومت ساسانی با سیاست‌های سیاسی-اجتماعی خود زمینه پذیرش داوطلبانه اسلام از سوی مردم ایران را فراهم کرده بود. کدام گزینه در زمره این عوامل قرار نمی‌گیرد؟ الف- وجود نظام طبقاتی □ ب- بی‌عدالتی و تبعیض‌های اجتماعی □ ج- گرفتن مالیات‌های سنگین از مردم □ د- طغیان دجله و فرات و از بین رفتن زمین‌هایی که منبع درآمد حکومت ساسانی بود ■														
۸	الف- رفتار خلفای اموی و عباسی در کدام مورد با یکدیگر متفاوت بود؟ ۱- رفتار خصمانه با امامان معصوم □ ۲- رفتار با ایرانیان ■ ب- درباره تفاوت مورد نظر توضیح دهید. خلفای عباسی بر خلاف امویان از ایرانیان در سمت‌های مهمی چون وزارت و فرماندهی سپاه و حکومت شهرها، استفاده می‌کردند.														
۹	چگونگی به قدرت رسیدن سلسله‌های ایرانی و نوع روابط آنان با خلافت عباسی را با یکدیگر مقایسه کنید. چگونگی به قدرت رسیدن این سلسله‌ها و روابط آنها با خلافت عباسیان متفاوت بود. برخی از این سلسله‌ها مانند طاهریان و سامانیان با فرمان خلفای عباسی به قدرت رسیدند و با تأیید آنها به حکومت خود ادامه دادند. سلسله سامانیان نیز با تأیید خلیفه عباسی به حکومت رسید، این دو سلسله روابطی دوستانه با خلافت عباسیان برقرار کردند و امیران این سلسله‌ها معمولاً نسبت به خلفا اظهار وفاداری و فرمانبری می‌کرد. البته طاهریان و سامانیان در اداره امور قلمرو خود مستقل بودند و اجازه نمی‌دادند نمایندگان خلیفه در امور داخلی آنان دخالت کنند. برخلاف این دو، بنیانگذاران سلسله‌های صفاریان، علویان طبرستان و آل بویه، بی‌آنکه اجازه و فرمانی از خلفای عباسی بگیرند، حکومت خود را برپا کردند.														
۱۰	پس از ورود اسلام به ایران تا مدت‌ها زبان عربی، زبان اداری ایران بود؛ چرا از قرن سوم هجری به بعد شاهد رونق زبان فارسی و تدوین شاهنامه‌های مختلف هستیم؟ از قرن سوم هجری به بعد، در نتیجه علاقه امیران و وزیران حکومت‌های صفاریان و سامانیان به فرهنگ و زبان ایرانی، رونق ادبیات فارسی آغاز شد.														
۱۱	علت سرودن شاهنامه‌های متعدد از قرن سوم هجری به بعد چیست؟ تشویق و حمایت سامانیان														
۱۲	در متن زیر دو اشتباه تاریخی وجود دارد؛ آن‌ها را بیابید و اصلاح کنید. «در نبردی که در قادسیه رخ داد، ضربه نهایی بر پیکر ارتش ساسانی وارد شد. به طوری که خسرو پرویز آخرین پادشاهی ساسانی دیگر نتوانست سپاهی برای مقابله با اعراب مسلمان گردآوری کند». نهادن- یزدگرد سوم														
۱۳	گزینه‌های مرتبط را به هم وصل کنید. (یک گزینه اضافی است) <table border="0"> <tr> <td>الف: نوشتن شاهنامه</td><td>علویان طبرستان</td></tr> <tr> <td>ب: سلسله شیعه</td><td>رودکی</td></tr> <tr> <td>ج: پدر شعر فارسی</td><td>فردوسی</td></tr> <tr> <td>د: فرمان حمله به ایران</td><td>عباسیان</td></tr> <tr> <td>پ: آخرین پادشاه ساسانی</td><td>ابوبکر</td></tr> <tr> <td>ه: حکومت بعد از امویان</td><td>یزدگرد سوم</td></tr> <tr> <td></td><td>برمکیان</td></tr> </table> الف: فردوسی- ب: علویان - ج: رودکی- د: ابوبکر - ن: یزدگرد سوم- ه: عباسیان	الف: نوشتن شاهنامه	علویان طبرستان	ب: سلسله شیعه	رودکی	ج: پدر شعر فارسی	فردوسی	د: فرمان حمله به ایران	عباسیان	پ: آخرین پادشاه ساسانی	ابوبکر	ه: حکومت بعد از امویان	یزدگرد سوم		برمکیان
الف: نوشتن شاهنامه	علویان طبرستان														
ب: سلسله شیعه	رودکی														
ج: پدر شعر فارسی	فردوسی														
د: فرمان حمله به ایران	عباسیان														
پ: آخرین پادشاه ساسانی	ابوبکر														
ه: حکومت بعد از امویان	یزدگرد سوم														
	برمکیان														

دانش آموز عزیزم در متن زیر دلایل سقوط امپراطوری ساسانی و فتح ایران توسط اعراب را جدا کرده و زیر آن خط بکش.

شورش های فرماندهان و دخالت های آنان در رقابت های سیاسی – ظلم و ستم خسرو پرویز

وجود نظام طبقاتی – طغیان رودهای دجله و فرات – روحیه پایین سپاهیان ساسانی – علاقه مردم ایران به خلفای عرب

ظلم و ستم خسرو پرویز وجود نظام طبقاتی – طغیان رودهای دجله و فرات – روحیه پایین سپاهیان ساسانی

۱۴

در هر یک از جملات زیر یک عبارت نادرست به کار رفته است ، آنها را بیابید و اصلاح کنید.

الف) خلیفه دوم عباسی ، سفاح ، شهر بغداد را بنا کرد و آن را مرکز خلافت عباسیان قرار داد.

ب) امپراطوری هخامنشیان بیش از چهارصد سال به ایران فرمانروایی کرد.

۱۵

الف: منصور ب: ساسانیان

گزینه صحیح را انتخاب کنید.

* خلفای (بنی امیه ■ – بنی عباس □) به قوم و نسبت خود فخرفروشی می کردند.

* نمایندگانی را به نقاط مختلف ایران از جمله خراسان فرستادند و مردم ایران از جمله خراسان فرستادند و مردم را برای حکومت یکی از افراد خاندان پیامبر دعوت کردند. (بنی امیه □ – بنی عباس ■)

* شهر بغداد در زمان (منصور ■ – سفاح □) ایجاد شد.

* برمکیان در زمان خلافت (هارون ■ – متوکل □) عهده دار وزارت بودند. .

۱۶

سلمان فارسی نخستین ایرانی بود که به دین اسلام مشرف شد. آیا می دانید حضور او در جنگ احزاب چگونه باعث پیروزی مسلمانان شد؟

۱۷

سلمان در جنگ احزاب (خندق) حضور داشت و پیشنهاد کرد برای دفاع از شهر مدینه در مقابل حمله مشرکان، خندقی حفر شود.

جدول زیر را از نظر علل ضعیف شدن حکومت ساسانی کامل کنید.

علل سیاسی	علل اقتصادی	علل نظامی	علل اجتماعی و فرهنگی
شورش های فرماندهان و دخالت های آنان در رقابت های سیاسی	طغیان رودهای دجله و فرات	روحیه پایین سپاهیان ساسانی	وجود نظام طبقاتی

۱۸

چرا مردم ایران دین اسلام را قبول کردند.

دلیل اول	مردم ایران که در عصر باستان یکتاپرست بودند
دلیل دوم	از امتیازات طبقاتی اشراف ناخشنود بودند
دلیل سوم	اخلاق و رفتار پیامبر و امامان شیعه
دلیل چهارم	امام علی(ع) در دوران حکومت خود هیچ برتری و امتیازی برای اعراب، نسبت به غیراعراب در نظر نمی گرفت.

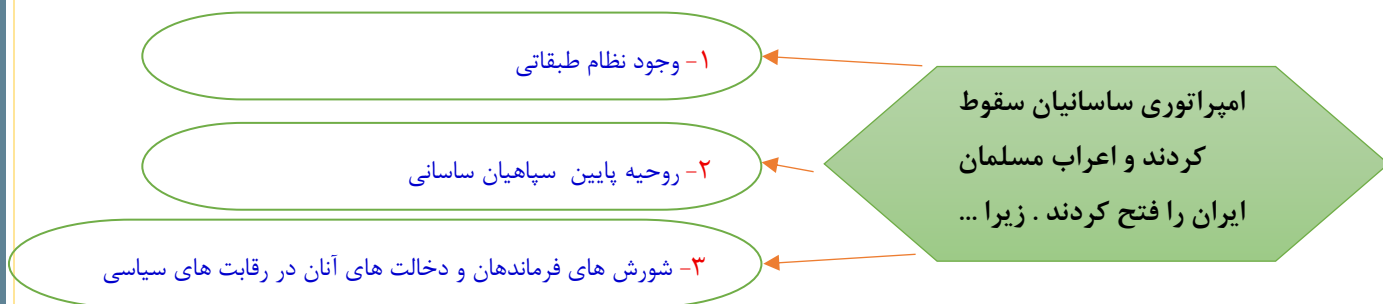
۱۹

در جدول زیر سلسله های ایرانی را در موارد خواسته شده با یکدیگر مقایسه کنید.

رابطه با خلیفه عباسی	چگونگی به قدرت رسیدن	
صفاریان	یغیوب لیث صفاری حکومت طاهریان را برانداخت	۲۰
طاهریان	بنیانگذار سلسله طاهریان به فرمان مأمون خلیفه عباسی به حکومت خراسان منصوب شد.	

در نمودار زیر علل شکست و سقوط حکومت ساسانیان را بنویسید.

هر آرم نهري ست که کله به فاشاک و سنگ می کوبد و راه خود می رود؛ همه‌مه
و آوای دیگر نه‌ها نه که راه او برگردانند بلکه آهنگش را کندتر یا تندتر می کنند.

کلیدر

نوشته

معمود دولت آباری

فصل ۲

درست یا نادرست بودن عبارت های زیر را، مشخص کنید.

- ۱ الف) در نتیجه تدبیر و مدیریت وزیران عهد سلجوقی، اوضاع اقتصادی و فرهنگی بهتر شد. (درست / نادرست)
ب) حیاط و چهار ایوان اطراف در معماری مدارس عهد سلجوقی رونق گرفت. (درست / نادرست)

از بین گزینه های مقابل عبارت ها، واژه صحیح مربوط به هر عبارت را، مشخص نمایید.

- ۲ الف) از جمله اقدام وی بعد از تثبیت اوضاع داخلی، لشکرکشی به ارمنستان و گرجستان بود. (آلب ارسلان / طغرل / ملکشاه)
ب) آلب ارسلان در این نبرد رومیان را شکست داد و امپراتوری روم شرقی را به اسارت گرفت. (قادسیه / نهاوند / ملازگرد)

کدام موارد از عبارت های زیر، صحیح ذکر شده است.

- (۱) خلیفه به دلیل توانمندی های جنگی طغرل به وی لقب سلطان رکن الدین داد. ■
 (۲) طغرل پس از تسخیر مناطقی از ایران، حکومت سُنی مذهب آل بویه را برانداخت. □
 (۳) طغرل یکی از نوادگان خوارزم بود که، با شکست محمود غزنوی، به تخت نشست. □
 (۴) سلجوقیان طایفه ای از ترکان بودند که، پس از پذیرش اسلام به ماوراءالنهر مهاجرت کردند. ■
 (۵) ابطه حکومت غزنویان با خلفای عباسی دوستانه بود و سلاطین غزنوی خود را مطیع و تابع خلافت عباسی می دانستند. ■
 الف) مورد ۱، ۴ و ۵ ■ (ب) مورد ۲، ۴ و ۵ □ (ج) مورد ۲، ۳ و ۴ □ (د) مورد ۱، ۲ و ۳ □

گزینه صحیح را، انتخاب نمایید.

❖ پایتخت ملکشاه و طغرل، به ترتیب کدام یک از شهرهای زیر بوده است.

- الف) اصفهان / شیراز □ (ب) اصفهان / نیشابور ■ (ج) تبریز / نیشابور □ (د) نیشابور / تهران □

❖ خواجه نظام الملک، وزیر کدامیک از شاهان زیر بوده است.

- الف) طغرل / ملکشاه □ (ب) طغرل / آل ارسلان □ (ج) آل ارسلان / ملکشاه ■ (د) آل ارسلان / محمود غزنوی □

❖ کدامیک از شهرهای زیر، پایتخت سلجوقیان نبوده است.

- الف) ری / اصفهان □ (ب) شیراز / ری ■ (ج) اصفهان / نیشابور □ (د) ری / نیشابور □

متن زیر در مورد جایگاه زبان و ادب فارسی در سه دوره غزنویان، سلجوقیان و خوارزمشاهیان است. واژگانی به غلط در این متن بکار برده شده است. آنها را پیدا و مشخص و سپس بجای آنها واژگان صحیح قرار دهید.

در هر سه دوره زبان و ادب فارسی مورد توجه و حمایت قرار گرفت و روز به روز علاقه به گسترش این زبان بیشتر شد. زبان فارسی با حمله طغرل سلجوقی در هند، و با توسعه قلمرو توسط سلجوقیان در آسیای صغیر رواج یافت. به دنبال تغییر زبان از فارسی به عربی برای نوشتن نامه ها و فرمانهای حکومتی در دوره سلجوقی تعداد بیشتری از مورخان و دانشمندان علاقه مند به نوشتن کتاب های خود به زبان فارسی شدند.
با حمله محمود غزنوی / به دنبال تغییر زبان از عربی به فارسی.

عبارت های زیر را به واژگان مرتبط به آنها وصل نمایید. (یک گروه واژگانی اضافه است)

ردیف	عبارت	واژه یا واژگان
۱	دیوان عرض در دوره سلجوقیان مربوط به این سازمان بوده است	الف) سپاه نیرومند
۲	حکومت خوارزمشاهیان توسط وی سرنگون شد.	ب) وزارت دفاع و نیروهای مسلح
۳	سلطان محمود به پشتوانه این قوا در اکثر نبردهایش پیروز جنگ بوده است.	ج) چنگیزخان مغول
۴	مشهورترین وزیر دوره سلجوقی بوده است.	د) عمیدالملک کُندری
		ه) خواجه نظام الملک

ردیف ۱) وزارت دفاع و نیروهای مسلح (ردیف ۲) چنگیزخان مغول (ردیف ۳) سپاه نیرومند (ردیف ۴) خواجه نظام الملک

جدول زیر را با واژگان صحیح و مربوط به عبارت تکمیل نمایید (از راست به چپ)

الف	←	و	ز	ی	ر	ا	ن
ب	←	س	ل	ج	و	ق	ی
ج	←	ن	ظ	ا	م	ی	ه
د	←	خ	ر	ا	س	ا	ن

الف) تنظیم رابطه سلطان با خلیفه از وظایف وی بوده است.

ب) این دوره به دلیل گسترش فرهنگ و هنر از برجسته ترین دوران تاریخ ایران محسوب میشود.

ج) نام مدارسی که خواجه نظام الملک در شهرهایی مثل اصفهان و بغداد بنا گذاشت، چه بود؟

د) در آستانه هجوم مغول ها کدام منطقه بزرگترین مرکز علمی و ادبی و مذهبی ایران بود؟

من کیستم؟

الف) از اساتید و عارفان نظامیه های دوره سلجوقی هستم.....

ب) شاعر معروف و از دانش آموختگان مدارس نظامیه هستم.....

الف) استاد (امام محمد غزالی) ب) شاعر و دانش آموخته (سعدی شیرازی)

در دوره سلجوقیان، چه کسی قدرت معنوی و چه کسی قدرت سیاسی و نظامی داشت؟

قدرت معنوی (خلیفه عباسی) - قدرت سیاسی و نظامی (سلاطین یا شاهان)

جاهای خالی را با واژگان مناسب پر کنید.

❖ عمده ترین دلیل گسترش شهر و شهرنشینی در دوره سلجوقی، بوده است.

❖ پایه های حکومت خوارزمشاهیان چندان محکم نبود، زیرا از یکسو.....، از سوی دیگر تسلطی

بر حاکمان نداشتند.

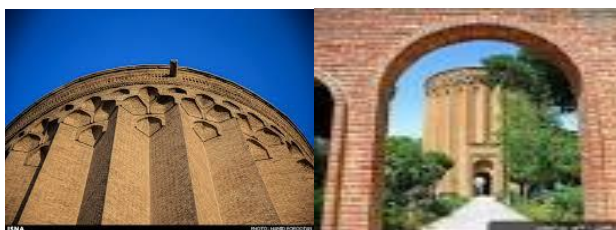
❖ حکومت سلجوقیان در زمان پادشاهی..... به اوج قدرت رسید؛ در این دوره محدوده جغرافیایی ایران با زمان ساسانیان

برابری می کرد .

۱-۱۰) آرامش و رونق بازرگانی ۲-۱۰) خلیفه عباسی فرمانروایی آنها را به رسمیت نمی شناخت ۳-۱۰) ملکشاه سلجوقی.

تصویر زیر کدامیک از هنرهای معماری را، بیشتر نشان می دهد؟ این هنر در کدامیک از سه دوره (سلجوقی، خوارزمشاهی، غزنوی)

نمود و جلوه بیشتری داشته است؟

هنر آجرکاری - بیشتر در دوره سلجوقی چشمگیر بوده است.

به نظر شما چرا گردشگرانی که به ترکیه می روند، در این کشور آثار و بناهایی از دوره سلجوقیان مشاهده می کنند؟

زیرا ترکیه جزء امپراتوری روم شرقی بود و در نبرد ملازگرد به تصرف سلجوقیان ایران درآمد و بناهایی همچون بناهای ایرانی در آنجا ساخته شد.

با توجه به موضوع سؤال ادامه پاسخ را به درستی تشریح کنید.

از میان سه سلسله ترک تبار حاکم بر ایران، سلجوقیان از اهمیت بیشتری در تاریخ ایران برخوردار بوده اند، زیرا که؛ آنها در ابتدا

برای اداره بهتر کشور از وزیران ایرانی بهره مند می شدند. همچنین ...

زبان فارسی در این دوره رونق یافت و بیشتر پادشاهان دوره سلجوقی در گسترش فرهنگ و تمدن ایرانی و سخن پارسی و تشویق و ترغیب شعرا و

نویسندگان فارسی زبان در راه گسترش این فرهنگ غنی، تلاش نمودند.

در متن زیر به جلوه های هنری و معماری و تزیین کاری های دوره سلجوقیان اشاره شده است. با توجه متن برای هر کدام از موارد ذکر

شده در جدول، یک نمونه بنویسید.

معماران ایرانی در دوره سلجوقیان بنا های زیبایی در ایران ساختند. در این دوره معماری به اوج شکوفایی خود رسید. در معماری این

دوره، حیاط و چهار ایوان اطراف آن معمول گردید. در ساختن انواع گنبد ها، برج ها، مناره ها، کاروانسراها و مدارس نیز الگوهای جدیدی

در معماری به کار گرفته شد. ساختن ظروف سفالین لعابدار و بدون لعاب ظروف زرین فام یا طلایی که با نقش و نگار مختلف تزئین شده

از جلوه های مهم این دوره بود. ابتکار مهم معماران ایرانی برای تزیین بناها در دوره سلجوقیان کاشی کاری بود.

۱	معماری	نمونه: بُرج ها، کاروانسراها، مدرسه.
۲	جلوه هنری	نمونه: ظروف زرین فام، ظروف سفالین لعاب دار .
۳	تزئین کاری	نمونه: کاشی کاری

شیوه حکومت داری سلطان محمود غزنوی و پسرش مسعود را مقایسه کنید. (تفاوت و شباهت)

شباهت:

۱- هردو از پادشاهان غزنوی بودند.

۲- هردو از پادشاهان بی باک و جنگنده هایی جسور بودند.

تفاوت:

۱- سلطان محمود فردی با تدبیر و مدبر بود، اما پسرش تدبیر پدر را نداشت و خیلی زود از سلجوقیان شکست خورد و توسط

اطرافیان خود به قتل رسید.

این که صد سال شکست فورده ایم،
دلیل نیست که باز تقلا نکنیم.

کشتن مرغ مینا نوشته هارپر لی

فصل ۸

من کیستم؟

الف) من نوه چنگیز بودم . فتوحات او را در ایران ادامه دادم . من خلافت عباسی و اسماعیلیان را از میان برداشتم . من **هلاکو خان** هستم.

ب) من سیاستمدار و پزشک معروف در بار ایلخانی بودم . غازان خان به پیشنهاد من شنب غازان را در تبریز بنا کرد. من **خواجه رشیدالدین فضل الله** هستم.

کلمه ی مناسب را انتخاب کنید.

الف) از فاتحان مشهور تاریخ در اواخر قرن هشتم که امپراتوری پهناوری از چین تا شام به وجود آورد **تیمور** بود. (تیمور - چنگیز)
ب) پس از نابودی خلافت عباسی حکومت ایلخانان را تاسیس کرد. (ابوسعید - **هلاکو خان**)

مریم می خواهد در مقاله ای به نتایج و فجایع حمله ی مغول به ایران اشاره کند ، شما با ذکر چهار مورد از این نتایج او را یاری کنید.

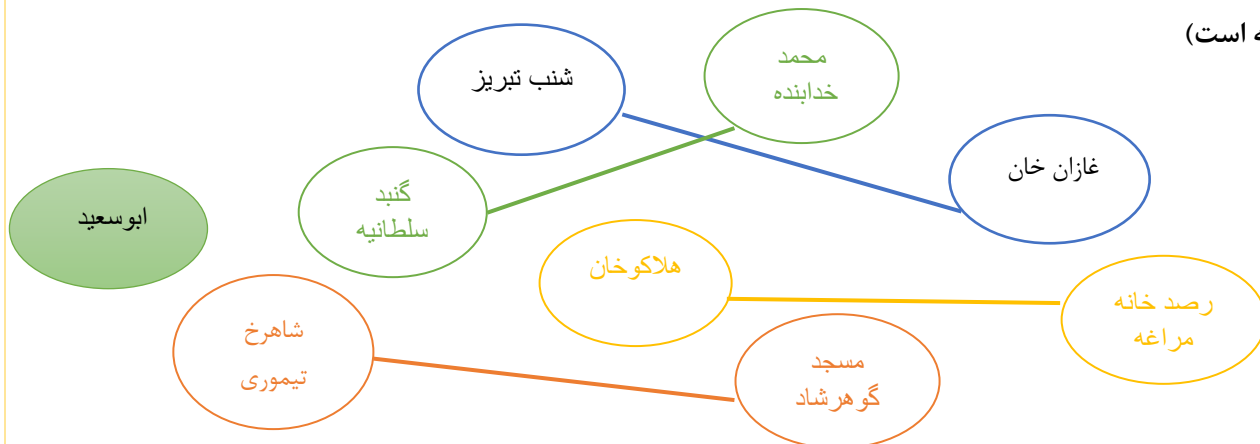
۱- جان باختن و اسارت تعداد زیادی از ایرانیان ۲- ترس و وحشت سراسر ایران را فراگرفت ۳- مدارس مساجد و کتابخانه ها سوخت ۴- آبادی های زیادی ویران شد....

با توجه به مطالبی که آموختید عملکرد پدران و پسران زیر را با هم مقایسه کنید.

۴- سلطان محمد خوارزمشاه و سلطان جلال الدین (در جنگ با مغولان) سلطان محمد در مقابل مغولان ایستادگی نکرد و فرار کرد ولی جلال الدین جنگید و شهادتی نشان داد و حتی در یک جنگ پیروز شد .
- تیمور گورکانی و شاهرخ (در شیوه ی حکومت) تیمور بیرحمانه به کشور ما حمله کرد و خونریزی و بی رحمی فراوان داشت ولی پسرش راه پدر را در جنگ و خونریزی ادامه نداد و به عمران و آبادی پرداخت.

سعیده می خواهد مشخص کند هر بنا مربوط به دوره ی کدام پادشاه است . به او کمک کنید و دایره های مربوط را وصل نمایید. (یک مورد اضافه است)

۵

متن زیر درباره مغولان است . آن را بخوانید و اشتباهات آن را پیدا کنید. و در پایین متن صحیح آن را بنویسید. (دو مورد کافی است).

مغولان اقوام شهر نشینی بودند که در مغولستان در شمال چین و جنوب سیبری زندگی می کردند . آن ها به سبب افزایش جمعیت شروع به غارت همسایگان کردند. رئیس یکی از قبایل به نام تیمور مغولان را باهم متحد کرد . و حکومت واحدی تشکیل داد . مغولان ابتدا به هند حمله کردند و آنجا را غارت کردند . سپس آنان در زمان سلطان محمود غزنوی به ایران حمله کردند.

۶

کوچ نشین - چنگیز - پکن (چین) - سلطان محمد خوارزمشاه.

برای مینا این سوال پیش آمده که چرا با وجود خطرات زیاد دانشمندان ایرانی به مغولان نزدیک شدند؟

دانشمندان ایرانی بعد از اینکه دیدند به دلیل نبودن حکومت قوی توان مقابله با مغولان نیست برای مهار خوی خشن و ویرانگر مغولان به آن ها نزدیک شدند آن ها تلاش کردند تا مغولان را با فرهنگ و تمدن ایرانی و اسلامی آشنا کنند .

۷

آموختیم سلطان جلال الدین پسر و جانشین سلطان محمد شهابتمی از خود نشان داد و در یک جنگ بر مغولان پیروز شد اما به دلایلی نتوانست کاری از پیش ببرد. این دلایل را در پیدا کرده علامت بزنید.

۸

نداشتن سلاح مناسب	یاری نکردن حاکمان محلی و خلیفه ی عباسی ❌	اختلافات و درگیری های داخلی ❌	یاری نکردن مردم
-------------------	---	-------------------------------	-----------------

با توجه به مهم ترین قیام اواخر عصر مغول جدول را کامل کنید.

س	ب	د	ر	ن
ا	ش	ی	ن	
ت	م	ر		

الف) نام این قیام مهم چه بود؟ سربداران

۹

ب) این قیام از کدام روستای سبزوار آغاز شد. باشتین

ج) این حکومت در حمله چه کسی از میان رفت. تیمور

با توجه به آموخته های خود درباره ایلخانان موارد زیر را درباره حاکمان خواسته شده دسته بندی کنید.

(عمران و آبادانی تبریز - از بین بردن خلافت عباسیان - اصلاح امور مالی و اداری و قضایی - تاسیس ایلخانان)

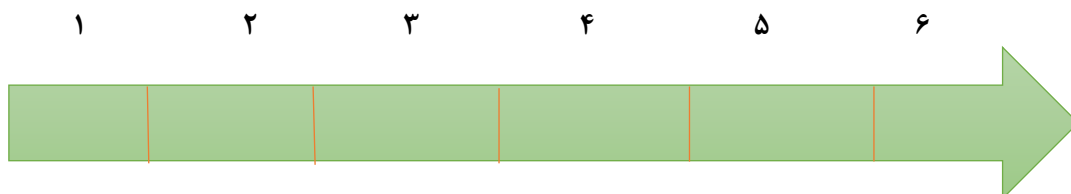
غازان خان	هلاکو خان
عمران و آبادانی تبریز	تاسیس ایلخانان
اصلاح امور مالی و اداری و قضایی	از بین بردن خلافت عباسی

۱۰

به نظر شما آیا علت هجوم مغولان به ایران فقط قتل عام اعضای کاروان تجاری آن ها بود ؟
خیر . باتوجه به سابقه و روحیه ی جنگاوری و کشور گشایی آنان حتما دیر یا زود به بهانه ای دیگر به ایران حمله می کردند.

وقایع تاریخی زیر را به ترتیب زمانی مرتب کنید.
(حمله مغولان به ایران ۲ - تسخیر بغداد و نابودی خلافت عباسی ۳ - حمله مغولان به چین ۱ - قیام سربداران ۵ - تاسیس ایلخانان ۴ - حمله تیمور ۶)

دبیر مطالعات از مینا می خواهد شباهت چنگیز و تیمور را بیان کند . به نظر شما شباهت تیمور و چنگیز در چه بود ؟
هر دو خونریز و بی رحم بودند و خسارت های زیادی به کشور ما وارد کردند.

در تاریخ جهانگشا این مطلب آمده است که : (آمدند و کندند و سوختند و کشتند و بردند) به نظر شما این متن به کدام حمله اشاره دارد ؟ حمله ی مغولان
- می توانید با ذکر دو مورد به نتایج این حمله اشاره کنید. به دو مورد از نتایج حمله ی مغول اشاره شود.

زهر می خواهد مقاله ای درباره ی دانشمندان و عالمان عصر ایلخانان که به فرهنگ و آبادانی ایران کمک بسیاری کردند بنویسد .
با توجه به آنچه آموختید دو نفر را به او معرفی کنید.
خواجه نصیرالدین توسی - خواجه رشیدالدین فضل الله همدانی - برادران جوینی (دو مورد کافی است).

مریم در زنجان و زهرا در مشهد زندگی می کنند ؛ آن ها میخواهند در مقاله ای یکی از آثار عصر مغولی و تیموری شهرشان را معرفی کنند . شما با نام بردن این آثار به آن ها کمک کنید دوره ی اثر را مشخص نمایید.
مشهد : مسجد گوهر شاد (دوره ی تیموری) زنجان : گنبد سلطانیه (دوره ی ایلخانی)

علت	افزایش جمعیت و کمبود مراتع	ظهور صفویان	نزدیکی دانشمندان ایرانی به مغولان	زیاده خواهی و گستاخی ماموران مغولی خراسان
نتیجه	حمله ی مغولان به همسایگان	از بین رفتن حکومت تیموری	با فرهنگ و تمدن شدن مغولان	تاسیس ایلخانان

با توجه به نقشه ی قلمرو تیموریان و آموخته های خود به سوالات پاسخ دهید.
الف) تیموریان از کدام سمت به ایران حمله کردند ؟ با فلش روی نقشه نشان دهید . (روی نقشه نشان داده شود).
ب) قلمرو تیمور از کجا تا کجا گسترده شده بود ؟ از مرز های چین تا شام
ج) حمله ی تیمور در کدام قرن بود ؟ و توسط چه کسانی از میان رفتند ؟ در قرن هشتم - توسط صفویان از میان رفتند.

سوالات بخش جغرافیا

درس های

۲۴ - ۱۷

گنجینه ۵ بانک سوالات مفهومی پایه هشتم، دبیرخانه کشوری مطالعات اجتماعی مستقر در البرز

https://shad.ir/soc_gam1

فصل ۹

۱. متن زیر را در دو جمله کامل کنید.

در بین قاره‌های جهان تنها دو قاره ...

تنها دو قاره آسیا و اروپا به هم چسبیده اند به همین دلیل بعضی از جغرافیدانان این دو قاره را یک قاره دانسته و آن را اوراسیا نامیده اند.

۲ اگر شما یک کشاورز باشید کدام نوع زمین را برای کشت برنج و چای مناسب می‌دانید. چرا؟.....

سرزمین پست و هموار از جمله دلتا

چون دلتا زمین مناسب برای کشاورزی است و چون حاصل خیز است.

دانش آموزان (آنیسا، سوفیا، چنگیز) در قاره آسیا که قاره ای پهناور است، زندگی می‌کنند؛ این قاره از قطب شمال تا مدار استوا امتداد یافته است با کمک جدول زیر محل زندگی آنها را از نظر دما دسته‌بندی کنید.

در تمام روزهای سال سرد و دارای یخبندان طولانی است

سوفیا ساکن سرزمین‌های قطب شمال در سیبری است.

بخش‌های داخلی و مرکزی آسیا آب و هوای قاره ای یا بری دارند

چنگیز ساکن یکی از کشورهای بخش داخلی و مرکزی آسیا است.

سرزمین‌های مجاور دریاها از دریای سرخ تا جزیره تایوان در شرق چین آب و هوای گرم دارند

آنیسا ساکن کشوری در سواحل مجاور دریای سرخ است.

۴ زهرا و فاطمه از طریق کتاب‌های جغرافیایی مطالبی در مورد آسیای مرطوب (سبز) برای یکدیگر بیان می‌کنند.

زهرا می‌گوید سرزمین‌های شرق و جنوب شرقی آسیا که در معرض بادهای موسمی قرار دارند را آسیای سبز هستند اما فاطمه با او مخالف است.

با ذکر دلیل بگویید مطالب زهرا درست است ؟

این بادهای موسمی که در اواخر فصل بهار و فصل تابستان از اقیانوس ها به سمت خشکی می‌وزند موجب ریزش باران فراوان در این ناحیه می‌شوند زندگی روستایی و کشاورزی به ریزش این باران ها بستگی دارد و در صورت بارش کم یا نامنظم کشاورزان خسارت می‌بینند.

۵ گروهی از زمین شناسان ایرانی تصمیم دارند درباره فلات های قاره آسیا تحقیقاتی انجام دهند. برای سفر علمی از غرب به شرق آسیا به کدام فلات ها سفر خواهند کرد؟ در روی نمودار زیر به ترتیب بنویسید.

فلات‌های بلند آسیا از غرب به شرق

آناتولی

ایران

تبت

مغولستان

جای خالی را کامل کنید.

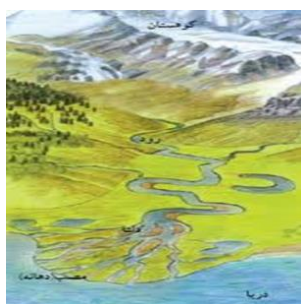
بیش از ۲۰ کوهنورد ایرانی برای صعود به قله اورست تلاش کرده اند اما چند نفری از آنها موفق به فتح قله اورست شده اند. قله اورست به **بام دنیا** معروف است و در روی فلات **تبت** قرار دارد.

در روی نقشه دو شبه جزیره آسیا و موقعیت کشور ایران را با علامت + مشخص کنید.

شبه جزیره عربستان و شبه جزیره هند

با توجه به تصویر دلتا را تعریف کنید.

رود ها در مصب خود آبرفت هارا انباشته می کنند و از انباشته شدن آبرفت ها در مصب رودها سرزمین های مثلی شکلی به جود می آیند که به آنها دلتا می گویند .

زندگی کشاورزان کدام نواحی آسیا در معرض خطرات طبیعی سیل قرار دارد؟ با دلیل ذکر کنید.

شرق و جنوب و جنوب شرقی آسیا که در معرض بادهای موسمی قرار دارند که گاهی اوقات موجب طغیان رود ها و سیل می شوند.

با تکمیل جدول زیر آسیای خشک و آسیای سبز را از نظر موقعیت مکانی و ویژگی با هم مقایسه کنید.

نام نواحی	آسیای سبز	آسیای خشک
موقعیت مکانی	در جنوب شرقی و جنوب آسیا	در جنوب غربی و مرکز آسیا بیابان های وسیعی مانند بیابان عربستان، بیابان ایران، بیابان گبی
ویژگی	این نواحی در معرض وزش بادهای موسمی قرار دارند که موجب ریزش باران فراوان در آن می شود.	این نواحی یا از دریا دورند یا کوه های بلند مانع ورود بادهای مرطوب به داخل آن ها می شود.

پدر و مادر شما امسال قرار است انشاءالله به سفر معنوی بروند که این مکان محل بعثت پیامبر اسلام و نقطه شروع دین اسلام بوده است نام این مکان را بنویسید.

شهر مکه در سرزمین عربستان واقع در جنوب غربی قاره آسیا.

۱۲	خانم شعاعی دبیر مطالعات اجتماعی کلاس شما کتابی که مجموعه‌ای از نقشه‌ها در آن گردآوری شده است را به کلاس آورده است و در تدریس از آن استفاده کرده است این کتاب چه نام دارد؟ اطلس
۱۳	مهران می خواهد به جزیره ای که پرتراکم ترین منطقه از نظر جمعیت در جهان است سفر کند ،او به کدام جزیره سفر می کند ؟ الف (هند) □ ب(ژاپن) □ ج(جاوه) ■ د(فیلیپین) □
۱۴	سارا می‌خواهد نواحی خالی از جمعیت یا کم جمعیت آسیا را نام برد پیشنهاد شما برای سارا چیست؟ نواحی مرتفع چون فلات تبت و هیمالیا و بیابان های وسیع
۱۵	در زیر نام هر یک از جاذبه‌های گردشگری و قاره مربوط به آن را بنویسید.
	 نام جاذبه دیوار بزرگ چین نام قاره آسیا نام جاذبه تاج محل ، هندوستان نام قاره آسیا
۱۶	با توجه به متن زیر به سوالات پاسخ دهید بخش عمده‌ای از مردم آسیا به کار کشاورزی مشغولند و کشاورزی جایگاه مهمی در اقتصاد کشورها دارد مهمترین محصول کشاورزی در قاره آسیا برنج است که غذای اصلی مردم آسیا را تشکیل می‌دهد ۹۰ درصد برنج جهان در آسیا تولید و در همین قاره مصرف می‌شود
۱۷	- غذای اصلی مردم آسیا کدام محصول کشاورزی است؟ برنج - بخش عمده‌ای از مردم آسیا به چه کار مشغول هستند؟ کشاورزی - ۹۰ درصد برنج جهان در کدام قاره تولید می‌شود؟ آسیا « پیشنهاد برای تکلیف عملکردی » یک روزنامه دیواری طراحی کنید که در آن به مقایسه اقتصادی دو کشور چین و ژاپن پرداخته شده باشد. عوامل پیشرفت هر کشور را بررسی کنید . یک پوستر طراحی کنید که نقش برنج را در تغذیه مردم آسیا و اهمیت آن در اقتصاد کشاورزی منطقه نشان دهد. نمونه‌ای از کالاهایی که در خانه شما ساخته چین هستند تهیه کنید .نقش این کشور در اقتصاد جهانی را توضیح دهید؟ نقشه ناهمواری‌های آسیا را با نقشه پراکندگی جمعیت تطبیق دهید و دلایل تراکم با پراکندگی جمعیت در دو منطقه متفاوت را توضیح دهید. با استفاده از اطلس کشوری را پیدا کنید که بیشترین جمعیت مسلمان در آسیا را دارد سپس توضیح دهید چگونه موقعیت جغرافیایی این کشور بر گسترش اسلام تاثیر داشته است.

چه دنیای عجیبی! پرر فیال می‌کرد آدم وقتی در هیره خودش تنها باشد،

تنهاست. نمی‌دانست که تنهایی را فقط در شلوغی می‌شود حس کرد.

سمفونی مردگان نوشته عباس معروفی

با توجه به نقشه زیر، کلمات غلط در هر عبارت را پیدا و صحیح آن را در کادر مقابل بنویسید.

یک ضلع از اضلاع مثلث جنوب غرب آسیا در نقشه در تنگه بسفر

در سوریه آغاز می شود. **سوریه** ← **ترکیه**

ضلع دیگر تا کوہ های پامیر در مغرب امتداد می یابد. **مغرب** ← **مشرق**

ضلع دیگر تا خلیج فارس و باب المندب را در بر می گیرد.

خليج فارس ← خليج عدن

اقيانوس آرام در منطقه جنوب غرب آسيا قرار داد.

اقيانوس آرام ← اقيانوس هند

منطقه جنوب غرب آسیا به قاره های آمریکا و اروپا متصل است.

آمریکا ← آفریقا

دو کشور وسیع جنوب غرب آسیا، عربستان و افغانستان است. **افغانستان** ← **ایران**

۱) به ازای هر پدیده از پدیده های طبیعی زیر در جنوب غرب آسیا، تصاویری را جهت مقایسه و تفاوت های زیست محیطی آنها با یکدیگر، تهیه و در جایگاه مربوطه آن قرار دهید.

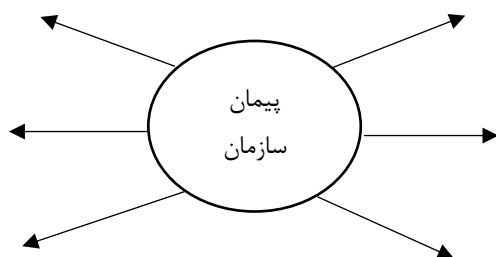
- کوه های بلند ایران و ارتفاعات قفقاز

- سرزمین های پست و جلگه ای در جنوب غرب آسیا

- بیان بان ها (بیابان بزرگ عربستان - دشت کویر - دشت لوت در ایران)

دانش آموز سه تصویر را از منابع در دسترس (اطلس، کتاب های جغرافیایی، اینترنت و ...) تهیه کند که تصاویر بیانگر مقایسه زیست محیطی بخش زیست محیطی مانند (ارتفاع، بارش، پوشش گیاهی و جانوری) باشد.

پیمان سازمان همکاری اقتصادی (اِکو) را در نظر بگیرید و بصورت گروهی تحلیل خود را در راهبردهای منطقه‌ای و پیمان آن بصورت جدول یا چارت تصویری در قالب زیر تنظیم و ارائه دهید.

گروه های دانش آموزان کلاس در قالب نمودار،جدول یا چارت تصویری،
با مطالعه و بررسی نتایج و راهبردهای گوناگون برنامه های پیمان سازمان
همکاری اقتصادی اکو رو بصورت خلاصه ارائه نمایند.

به ارتباطی که میان برخی واژه های زیر وجود دارد، دقت نمایید و موارد مرتبط را در قسمت های مشخص شده بنویسید. (دو گزینه نا مرتبط است)

کشور عربستان - کمبود آب شیرین - حالت شرجی - منطقه جنوب غرب آسیا - یکی از مناطق راهبردی - نزدیکی به دریا - انواع کالاهای مصرفی - اختلاف میان کشورها - زمستان آب و هوای سرد - مراسم حج

دو گزینه نامرتبط ذکر گزینه هایی مانند:

انواع کالاهای مصرفی

زمستان آب و هوای سرد

دانش آموز عزیز همراه با اعضای گروه پاسخ سوالات را در جدول حروف کامل کنید.

الف) منطقه جنوب غرب آسیا، انبار مهم منابع در جهان است.

ب) مکه و مقدس ترین شهرهای مسلمانان هستند.

ج) قدرت های استکباری با ایجاد جنگ های موجب بروز تنش و بحران در منطقه می شوند.

ت) تنگه یک آبراهه بین المللی میان خلیج فارس و دریای عمان است.

الف)	ا	ن	ر	ژ	ی
ب)	م	د	ی	ن	ه
پ)	ن	ی	ا	ب	ت
ت)	ه	ر	م	ز	

۲-۲- اکنون گروه شما در این قسمت دو سوال مشابه تکمیل حروف جدول بالا را طرح و در جای مشخص شده بنویسید.

ج) سوال گروه شما:

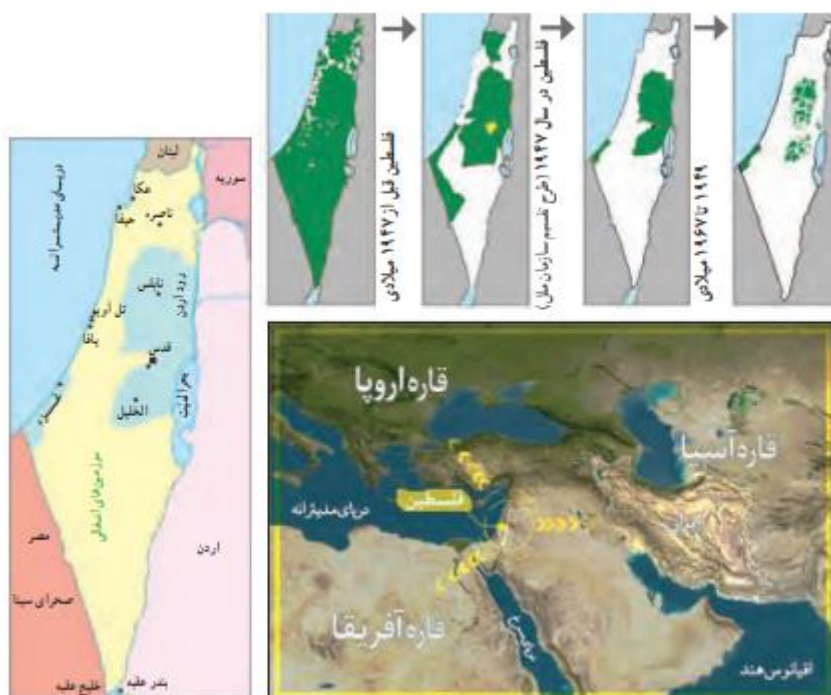
د) سوال گروه شما:

اعضای گروه های کلاسی درس مطالعات بصورت اشتراکی از مباحث طرح شده در این درس ۲ سوال مشابه با همین شیوه طراحی و در جایگاه مشخص شده ج و د بنویسند و د جدول حروف پاسخ را در بخش تعیین شده قرار دهند.

دانش آموز عزیز

با توجه به عکس کتاب از روند اشغال فلسطین توسط رژیم اشغالگر قدس (اسرائیل) که در زیر مشاهده می کنید:

۶

سؤال: بصورت بازآفرینی معکوس با تصویر آزادی و رهایی مردم مظلوم فلسطین در ۲۰ سال آینده را در زیر با استفاده از جلوه های کامپیوتری در فرآیند ۴ مرحله ای نشان دهید.

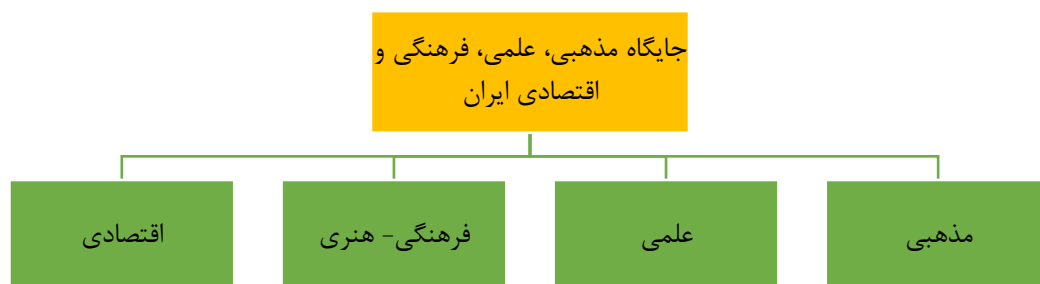
تکلیف در منزل پاسخ به پرسش طرح شده با شیوه بازآفرینی تصویری نموداری (نوشتاری) معکوس در جهت آزادسازی تدریجی مناطق اشغال شده فلسطین، بصورت ترکیبی یا خلاقانه محل درج و ثبت تصاویر شما

دانش آموزان عزیز:

به منظور معرفی شایسته جایگاه ایران در منطقه جنوب غرب آسیا ضمن هماهنگی قبلی با هم گروهی های خود، در یک یا دو جلسه گروهمایی در کلاس یا سالن آموزشگاه برگزار کنید و موضوعات زیر را با استفاده از مقالاتی که سرچ کرده اید یا کتاب ها، نماهای تصویری و... که مشاهده نموده اید:

نتایج گفتگوهای مستند و مورد نظر را در ۴ دسته زیر تقسیم بندی کنید

۷

براساس نقشه ایران دوست داشتنی مان، مناطق پررونق در رشته های زیر را با رنگ و نماد کوچک تصویری نام گذاری و یا شماره گذاری نمایید.

- ۸
- * صنعت نفت و پتروشیمی
 - * سلول های بنیادی
 - * نانوفناوری
 - * دانش بنیان

تصور کنید همراه با گروه درسی مطالعات خود سفری را به مناطق مختلف منطقه جنوب غرب آسیا با هواپیما، قطار و کشتی داشته اید و خاطرات سفر را با فیلمبرداری، ثبت کرده اید. هم اکنون که از سفر یک ماهه خود بازگشته اید برای همکلاسی هایتان:

- ۹
- با پخش فیلم، آثار مذهبی، گردشگری، قومی، غذایی، بازار و کسب و کارهای محلی، پوشش و جلوه های خاص دیدنی و.. را به نمایش بگذارید.
 - عوامل وحدت آفرین منطقه در جهت کاهش تنش ها و بحران ها را به اشتراک بگذارید.
 - با استفاده از هوش مصنوعی، تلفیقی از نماهنگ های دیدنی مناطق آسیب دیده در جریان جنگ های منطقه ای و نیابتی آمریکا را باز آفرینی و نشان دهید.

در گروه به دو گروه دو نفره تقسیم شوید.

براساس توانایی و یا علاقه خود، دو موضوع زیر را میان خود انتخاب کنید.

(۱) فعالیت های اقتصادی در جنوب غرب منطقه آسیا

(۲) ویژگی های انسانی (دین، مراسم حج و اربعین، نژاد، زبان، سواد و آموزش) در منطقه جنوب غرب آسیا

در قالب پیشنهادی زیر یا توانمندی های ویژه ای که در فضای مجازی درسی قادر به انجام آن هستید.

بازی سازی

پاورپوینت

کلیپ

هوش مصنوعی

آماده و در کانال درسی شاد و یا ایتا به اشتراک بگذارید.

دانش آموز عزیز:

مرزهای آبی سرزمین مان ایران، از دریای مازندران در شمال و از خلیج فارس تا تنگه هرمز و دریای عمان در جنوب شاهد دلاوری دلاورمردان نیروی دریایی که حافظ امنیت ما شده اند.

بسیار زیبا و ارزشمند است که با استعداد و توانایی خود در قالب پادکست، ویدئوی کوتاه و یا انیمیشن بصورت فردی یا گروهی، گوشه هایی از رشادت حافظان امنیت دریایی ایران بزرگ را در سالن آموزشگاه یا کلاس یا صف صبحگاه برای همکلاسی و یا هم مدرسه ای هایت بصورت ماندگار ارائه کنید.

مصاحبه ای بصورت ضبط شده یا در صورت امکان گفتگویی با یکی از فرماندهان یا سربازان نیروی دریایی داشته باشید.

جزایر خلیج همیشه فارس هر کدام با زیبایی های طبیعی و منابع نفت، گاز، مردمانی سخت کوش با زندگی در سواحل با سادگی و تلاش جلوه دیگری از جامعه ایران را در مقابل دیدگان هموطنان خود به تماشا معنا داده اند. از شما دانش آموز عزیز می خواهیم در چارچوب نقشه زیر:

الف) به ۴ صورت: پازل، طرح سوال بصورت برداشت از عکس جزایر، تولید محتوا، بازی تعاملی یا ماکت و سفرنامه به معرفی جزایر ایران در خلیج فارس بپردازید.

ب) بنادر و جزایر ایران در سواحل دریای عمان و خلیج فارس را نشانه گذاری و مرور کنید.

مهارت های نقشه ۲

می توانید نقشه ای از جنوب غرب آسیا یا ایران با مقیاس مشخص را انتخاب کنید.

؟؟ مقیاس خطی آن را در ۲ نقطه جداگانه محاسبه کنید.

؟؟ مقیاس عددی را با نوشتن ۲ مسئله در کلاس طرح و حل کنید، تا همکلاسی هایتان این قسمت را بهتر بیاموزند.

آن کسی که ویدران دارد اگر به اشتباه خود پی ببرد، رنج می کشد.
این خود پیش از اعمال شاقه برایش مہازات است.

هنایت و مکافات نوشته فنودور داستایفسکی

فصل ۱۱

علی به همراه یک گروه گردشگری قصد سفر به کشور سوئیس که در اروپای جوان قرارداد را دارند، چه توصیه ای برای رفتن به مناطق کوهستانی به این گروه دارید؟

اروپای جوان دارای قله های نوک تیز و بلند با شیب تند دارد (دامنه ها با شیب تند و دره های تنگ) و آتشفشان و زلزله زیاد اتفاق می افتد که رفتن به مناطق کوهستانی این منطقه باید با تجهیزات کوهنوردی باشد.

با توجه به تصویر روبه رو از لحاظ ناهمواری اروپای جوان و پیر را مقایسه کنید.

ناهمواری پیر: در شمال اروپا - کوه های کم ارتفاع با قله های گنبدی شکل با دره های باز - جلگه های پهناور و دریاچه های بسیار

ناهمواری جوان: در جنوب اروپا - رشته کوه های بلند با قله های نوک تیز دامنه ی کوه ها با شیب تند و دره های تنگ - آتشفشان و زلزله های بسیار

جدول زیر را کامل کنید .

ناهمواری های اروپا	اروپای جوان	اروپای پیر
قله ها	بلند و نوک تیز	کم ارتفاع و گنبدی شکل.
دره ها	۷ شکل و تنگ	U شکل و باز

از رودهای اروپا برای چه مصارفی بهره می برند؟ به دو مورد اشاره نمایید.
آبیاری زمین های کشاورزی - تولید انرژی الکتریکی - حمل و نقل و کشتیرانی

به نظر شما وجود رودهای فراوان در قاره اروپا برای کشورهای اروپایی چه فوایدی دارد؟
باعث رونق کشاورزی و افزایش محصولات و صادرات - تولید برق و حمل و نقل کم هزینه کالاهای بسیار با کشتی ها و رونق گردشگری و اقتصاد (نظر دانش آموز مهم است)

امسال المپیک در کشور فرانسه برگزار شد چه ورزشهای آبی در این المپیک شاهد بودیم و چرا این ورزشها در پاریس جذاب برگزار شد؟

شیرجه - شنا در رودخانه سن - غواصی - قایقرانی - به خاطر رود پر آب رودخانه سن و وجود رودهای پر آب در اروپا

مریم با خانواده اش برای تعطیلات کریسمس قصد سفر به کشور ایتالیا را دارند به مریم کمک کنید برای این سفر با توجه به نوع آب و هوای این کشور چه لباسهای با خود ببرند؟

ایتالیا در جنوب اروپا و در حاشیه دریای مدیترانه قرار دارد و دارای آب و هوای مدیترانه ای است که زمستان های معتدل و مرطوب و تابستان های گرم و خشک دارد... در زمستان نیاز نیست لباسهای خیلی گرم داشته باشد .

با توجه به تصویر روبه رو بگویید این نقشه متعلق به کدام قاره است ؟ قاره افریقا
الف: این قاره بین کدامیک از اقیانوسها قرار گرفته است؟ بین اقیانوس هند و اطلس
ب: درباره موقعیت این قاره در کره زمین توضیحاتی ارائه دهید. این قاره از سواحل مدیترانه تا دماغه امید نیک امتداد دارد و از طریق کانال سوئز از آسیا و از طریق تنگه جبل الطارق از اروپا جدا میشود .

باتوجه به دانسته های خود به نظر شما چرا قاره افریقا را سرزمین گسل ها می نامند؟
این قاره فلاتی کم ارتفاع است و به علت فرو نشستن زمین یا شکستگی های بزرگی روی سطح زمین ایجاد شده که به آن گسل میگویند

به نظر شما چرا در افریقا آبشارهای زیبایی قابل مشاهده است؟ به علت فرو نشستن زمین یا شکستگی های بزرگی روی سطح زمین ایجاد شده که به آن گسل می گویند گودال های ایجاد شده که از آب پر شده و دریاچه های پر آب و آبشارهای زیبا پدید آمده است .

باتوجه به دانسته های خود و مطالب این فصل بگویید چرا در بیشتر جاهای افریقا زمستان دیده نمیشود؟ افریقا به طور کلی آب و هوای گرم دارد- موقعیت آفریقا به گونه ای است که مدار استوا از وسط آن میگذرد و خورشید در طول سال در مناطق استوایی و اطراف آن تا مدار راس السرطان و مدار راس الجدی تقریباً عمود می تابد و در بیشتر مناطق افریقا زمستان دیده نمیشود.

با توجه به تصویر روبه رو بگویید این تصویر اشاره به کدام قسمت افریقا از لحاظ بارش دارد؟
آفریقای سبز

نواحی اطراف استوا (از شمال تا دریاچه چاد و از جنوب تا رود زامبزی)
آب و هوای گرم و مرطوب دارد و باران فراوان میبارد و سرسبز است .

	با توجه به تصویر روبه رو بگویید این تصویر اشاره به کدام قسمت افریقا از لحاظ بارش دارد؟ آفریقای خشک هرچه از مناطق استوایی فاصله میگیریم از شدت بارش و رطوبت هوا کاسته میشود و کم کم به آب و هوای خشک تبدیل میشود در شمال افریقا صحرای بزرگ و در جنوب بیابان کالاهاری دیده میشود.
	به نظر شما با توجه به رودهای فراوانی که در قاره افریقا وجود دارد چرا در این قاره کشتیرانی رونق ندارد؟ کناره های سواحل آفریقا صاف و بدون بریدگی است و برای پهلو گرفتن کشتی ها و ساختن بنادر مناسب نیست .
	به نظر شما ویژگی های طبیعی یک ناحیه مثل آب و هوا، رودها، ناهمواری ها و پوشش گیاهی بر فعالیتهای انسان تاثیر دارد؟ چرا؟ نظر دانش آموز - بله هر چقدر آب و هوا مساعد و بارش کافی و مناطق جلگه ای باشد رشد گیاه و کشاورزی رونق میگیرد و زندگی مردم راحت تر خواهد بود...
	به نظر شما ویژگی های طبیعی قاره اروپا برای فعالیتهای انسانی مناسب تر است یا افریقا؟ دلیل برای پاسخ خود بنویسید. نظر دانش آموز - قاره اروپا - به دلیل آب و هوای معتدله بارش فراوان و رودهای پرآب ... و کشاورزی مکانیزه و صنعتی
	اگر شما قادر به تصمیم گیری بودید کدام قاره را برای زندگی انتخاب میکردید؟ چرا؟ برای پاسخ خود دلیل بیاورید. نظر دانش آموز - قاره اروپا به علت آب و هوای معتدل - کشاورزی و صنعت پیشرفته - رودهای پرآب و.....
	چرا کشاورزی در همه جای اروپا رایج است؟ به علت آب و هوای معتدل یارندگی کافی و خاک حاصلخیز
	تولید کننده فراورده های گوشتی و لبنی کدام کشورهای اروپایی هستند؟ الف) سوئیس و سوئد □ ب) فنلاند و نروژ □ ج) هلند و دانمارک ■ د) آلمان و ایتالیا □
	کشورهای صنعتی اروپایی به مواد اولیه کشورهای دیگر نیاز دارند به نظر شما چه دلیلی باعث این وابستگی شده است؟ منابع زیرزمینی و معادن اروپا نمیتواند نیازهای صنایع عظیم اروپا را برآورده کند به همین جهت به منابع اولیه کشورهای دیگر نیازمند هستند و وارد کننده مواد اولیه (نفت) هستند.
	چرا کشورهای صنعتی اروپایی وارد کننده مواد اولیه مانند نفت هستند؟ کشورهای صنعتی اروپایی برای تولید صنایع خود به دلیل کمبود منابع و معادن نیازمند وارد کردن مواد اولیه از کشورهای دیگر هستند و سالیان سال برای استفاده از منابع سرزمین ها به استعمار کشورهای دیگر دست زده اند.
	اگر یک روز قصد سفر به اروپا را داشته باشید به کدام کشور از لحاظ گردشگری سفر خواهید کرد؟ نظر دانش آموز- ایتالیا به خاطر رود ونیز - برج پیزا - سواحل مدیترانه فرانسه برج ایفل - شهر زیبای پاریس و.....! اسپانیا سواحل زیبای مدیترانه و بناهای تاریخی و.... سوئیس دریاچه جنوا و اسکی در کوههای آلپ و....
	به نظر شما کدام منطقه اروپایی از لحاظ گردشگری باعث جذب شما به آن منطقه برای سفر خواهد شد؟ نظر دانش آموز - موزه ها و کلیساها و بناهای تاریخی - سواحل و رودهای اروپا - کوهستان و اسکی در کوههای آلپ- مناطق قطبی و.....
	آفریقا نسبت به اروپا وسعت بیشتری دارد ولی جمعیت زیادی ندارد چه عواملی باعث جمعیت کم این قاره شده است؟ به علت نوع آب و هوا، بخش وسیعی از این قاره بیابان بزرگ و جنگل های استوایی خالی از جمعیت است و عدم بهداشت و شیوع بیماری های مختلف جنگ ها و خشکسالی باعث کمبود جمعیت در این قاره شده است...
	به نظر شما چرا اروپا با توجه به وسعت کم جز متراکم ترین قاره جهان محسوب میشود؟ شرایط مساعد طبیعی چون آب و هوای معتدل و بارش کافی و رودهای پرآب و جلگه های پهناور و پیشرفت علم و فناوری

اقتصاد قاره آفریقا و اروپا را با یکدیگر مقایسه کنید.

۲۶ اروپا از نظر اقتصادی بسیار پیشرفته است و میزان درآمد و سطح سواد و بهداشت و طول عمر بالایی دارند کشاورزی پر رونق با شیوه های علمی تولید کننده ماشین آلات صنعتی و کالاهای مختلف و صادرکننده هستند. آفریقا: از نظر منابع طبیعی ثروتمند، معادن نفت، طلا، الماس، مس و جنگل های عظیم است ولی به علت عوامل مختلف چون استعمار و جنگ ها و بحران ها، بیسوادی و عدم آگاهی مردم پیشرفت نکرده است.

جدولی رسم کنید و اقتصاد آفریقا و اروپا را با یکدیگر مقایسه کنید.

قاره اروپا	قاره آفریقا	
صادارکننده مواد معدنی و کشاورزی چون قهوه، کاکائو و کائوچو و مزارع پنبه تولید کننده مواد اولیه برای کارخانه های کشورهای صنعتی	کشاورزی پررونق با شیوه های علمی زیتون مرکبات و انگور و تولید کننده مواد لبنی و گوشتی صادارکننده انواع کالاها و ماشین الات صنعتی	اقتصاد

۲۷

قاره اروپا و آفریقا را از لحاظ ویژگی های انسانی (جمعیت، نژاد، دین) مقایسه کنید.

قاره آفریقا	قاره اروپا	
نسبت به وسعت: جمعیت کم	نسبت به وسعت: جمعیت زیاد	جمعیت
بیشتر سیاه پوست-سفید پوست	سفید پوست	نژاد
بیشتر مسلمان-مسیحی	بیشتر مردم مسیحی-مسلمان	دین

۲۸

تصویر روبه رو به کدام منطقه اروپا از لحاظ گردشگری اشاره دارد؟

۲۹ برج پیزا کشور ایتالیا

تصاویر روبه رو به کدام منبع درآمد اروپا اشاره دارد توضیح دهید.

۳۰ گردشگری - اروپا به علت جاذبه های گردشگری چون برج ها و بناهای تاریخی و سواحل و کلیساها مورد توجه گردشگران زیادی قرار میگیرند و درآمد زیادی از این راه کشورها کسب میکنند .

چرا در قاره آفریقا با توجه به ثروت عظیم از لحاظ منابع طبیعی در مقایسه با قاره های دیگر توسعه نیافته است؟

۳۱ به علت استعمار این قاره توسط کشورهای اروپایی و جنگ ها و بحران های سیاسی و شرایط سخت محیطی و شیوع بیماری ها و بیسوادی و حکومت های وابسته ...

عوامل خارجی که باعث عدم توسعه قاره آفریقا شده است را بیان کنید.(ذکر دو مورد کافی است)

۳۲ استعمار- دخالت کشورهای قدرتمند در ایجاد جنگ و بحران در این قاره (ذکر دو مورد کافی است)

عوامل داخلی که باعث عدم توسعه قاره آفریقا شده است را بیان کنید.(ذکر دو مورد کافی است)

۳۳ شرایط سخت محیطی (جنگل های انبوه، بیابان های وسیع و آب و هوای گرم) شیوع بیماری ها، بیسوادی و آگاهی کم مردم، جنگ های داخلی و حکومت های وابسته و استبدادی(ذکر دو مورد کافی است)

محصولات کشاورزی که قاره آفریقا صادر می کند را بیان کنید.

۳۴ محصولات استوایی چون قهوه، کاکائو و کائوچو و پنبه اطراف رود نیل

۳۵ آقای احمدی برای تحقیق و کاوش در مورد حیوانات به آفریقا سفر کرده است به نظر شما آقای احمدی به کدام منطقه آفریقا سفر کرد است؟

پارک ملی وحش منطقه ساوان انواع حیوانات گوشت خوار و علف خوار در این منطقه وجود دارد

۳۶ به نظر شما چه مناطقی در آفریقا باعث جذب گردشگر به این قاره شده است؟
نظر دانش آموز - حیات وحش و سواحل مدیترانه در شمال آفریقا

جدول زیر را کامل کنید.

منابع طبیعی	منابع و مواد معدنی غنی است ..	منابع و مواد معدنی آن کمتر از آفریقا است
وسعت	زیاد - ولی تراکم جمعیت کم	وسعت کم ولی تراکم جمعیت زیاد
صنعت	زیاد رشد نکرده نسبت به اروپا	صنایع پیشرفته و صادرکننده کالاها و ماشین الات صنعتی

تصویر ربه رو به چه موضوعی اشاره دارد؟ استخراج کائوچو

الف: چه مصارفی دارد در یک سطر توضیح دهید؟

از کائوچو چون خواص کشسانی دارد در صنعت هواپیما سازی

لاستیک و تجهیزات پزشکی و لوازم خانگی دسته کاردها و ... استفاده میشود.

جدول زیر را کامل کنید.

عوامل توسعه نیافتگی قاره آفریقا	عوامل داخلی	عوامل خارجی
	شرایط سخت محیطی آب و هوای گرم و جنگل های انبوه و بیابان های وسیع	استعمار
	شیوع بیماری ها	غارت منابع توسط کشورهای قدرتمند
	بیسوادی و آگاهی کم مردم جنگ های داخلی و استعمار	جنگ ها و بحران ها

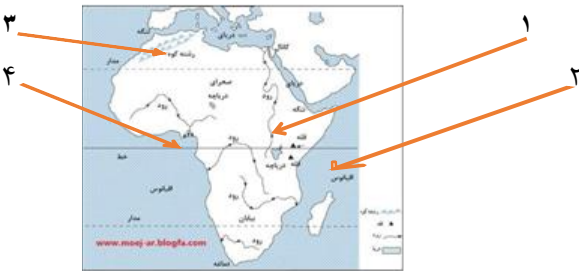
۴۰ گروهی تصمیم سفر به کشورهای زیر را دارند به نظر شما به چه دلایلی این گروه قصد سفر به کشورهای نام برده شده را دارند؟
آلمان (شهر صنعتی ...) ایتالیا (سواحل مدیترانه) فرانسه (یناهای تاریخی و برج ایفل و...) اسپانیا (سواحل مدیترانه و...)

جدول دو ستونی رسم کنید و عواملی که باعث تراکم جمعیت در اروپا شده را در آن بنویسید..

عوامل طبیعی	عوامل انسانی	عوامل تراکم جمعیت
آب و هوای مساعد، خاک حاصلخیز و بارش کافی - رودهای پر آب و..	پیشرفت در علم و فناوری صنعت پیشرفته	

۴۲ با توجه به مطالب آموخته شده بگویید چه عاملی باعث شده تا محصولات گوشتی و لبنی در اروپا به میزان زیاد تولید شود؟
دامداری و دامپروری با شیوه های صنعتی انجام میشود و میزان تولید محصولات گوشتی و لبنی زیاد است (بارش کافی و خاک حاصلخیز و علوفه تازه برای دامها)

۴۳	مهم ترین کشورهای صنعتی اروپا را نام ببرید. آلمان - فرانسه - انگلستان - ایتالیا
۴۴	با توجه به صنعت و اقتصاد اروپا هدف اروپاییان از استعمار کشورهای دیگر جهان از گذشته تا کنون چه بوده است؟ برای به دست آوردن مواد اولیه ارزان برای کارخانه های صنعتی خودشان و استفاده از منابع و معادن سایر سرزمین ها.
۴۵	صنعت گردشگری در کدام کشور اروپایی بیشتر رشد کرده است؟ برای نظر خود دلیل بیاورید. فرانسه - اسپانیا - ایتالیا به خاطر موقعیت جغرافیایی این کشورها مثل قرار گرفتن در حاشیه دریای مدیترانه و نوع سیاست و مدیریت این کشورها که توانسته اند سالانه گردشگران زیادی را جذب کنند.
۴۶	با توجه به مطالب آموخته شده چرا در اروپا آب و هوای گرم و بیابانی وجود ندارد؟ چون اروپا در منطقه معتدله قرار گرفته سرسبز و حاصلخیز است و بیابان ندارد (ولی مناطق شرق و مرکز اروپا آب و هوای باری دارد زمستان ها سرد و تابستان ها گرم و خشک یعنی میزان بارندگی کم است).
۴۷	رابطه بین گزینه ها را پیدا کرده و شماره گذاری کنید. یک گزینه اضافی است. الف: کشور های انگلستان و ایرلند (۲) ب: کشورهای اسپانیا و ایتالیا (۵) ج: قسمت های شمالی شبه جزیره اسکندیناوی (۱) د: مرکز و شرق اروپا (۴) ۱- آب و هوای سرد قطبی ۲- آب و هوای معتدل اقیانوسی ۳- آب و هوای گرم و خشک ۴- آب و هوای قاره ای یا باری ۵- آب و هوای مدیترانه ای
۴۸	به نقشه گنگ زیر توجه کنید و نقاط خواسته شده را مشخص کنید. ۱- رود نیل ۲- اقیانوس هند ۳- رشته کوه اطلس ۴- خلیج گینه
۴۹	چرا زیتون از محصولات مهم کشور مراکش است؟ زیرا کشور مراکش در شمال آفریقا دارای آب و هوای مدیترانه ای است که برای کشت زیتون مناسب است.
۵۰	کدام یک از موارد زیر در مورد اقتصاد اروپا صحیح است؟ الف: اروپا از مناطق صنعتی و کشاورزی پیشرفته جهان است ■ ب: اروپا دارای منابع و معادن فراوانی است □ ج: میزان درآمد و سطح سواد و بهداشت و طول عمر در اروپا پایین است □ د: تنها کشور صنعتی اروپا آلمان است □

وقتی حرف می زنیم بیشتر می فوایم فودمان را قانع کنیم

نه دیگران را. کسی که قانع شده باشد، کسی که به اندیشه های

فود ایمان داشته باشد اصلا حرف نمی زند.

یادداشت های شهر شلوغ

نوشتۀ فریدون تنکابنی

فصل ۱۲

۱	ریس جمهور کشور ما هر سال در کنفرانس سازمان ملل شرکت می کند لیلا می خواهد بداند او به کدام شهر که مقر سازمان ملل است می رود؟ واشنگتن ☐ نیویورک ☒ مکزیکو ☐ ونکور ☐
۲	در جای خالی کلمات مناسب بنویسید. عموی فاطمه در استرالیا زندگی میکند او می گوید مردم اینجا اکثرا به زبان انگلیسی صحبت می کنند و دین مسیحی دارند او در بندر سیدنی استرالیا کار میکند او می گوید بندرهای سیدنی و ملبورن از نظر کشتی سازی و صنایع شیمیایی اهمیت دارند.
۳	جمله زیر با هر اطلاعات طبیعی که دارید کامل کنید (دونکته کافی است) آمازون یک ۱- پر آب ترین رود جهان ۲- جلگه مهم در امریکا
۴	رضا به نقشه جهان نگاه می کرد و تعداد زیاد جزایر اطراف کشور استرالیا توجه اش را جلب کرد که این جزایر مربوط به کدام قاره هستند؟ شما به سوال او پاسخ بدهید. اقیانوسیه
۵	با توجه به نقشه استرالیا : رود مهم استرالیا از کجا سرچشمه می گیرد؟ کوههای غرب به کجا می ریزد؟ خلیج استرالیا
۶	یک تور جهانگردی قصد سفر به قاره آمریکا دارد راهنمای آن تور چه مکان های گردشگری را می تواند به مسافران پیشنهاد کند؟ سه مورد سواحل - جنگل ها - مراکز خرید - کاخ ها - موزه ها و ...
۷	اگر شما بخواهید دو تکه امریکای شمالی و جنوبی را از نظر ناهمواری باهم مقایسه کنید این دو تکه چه شباهت هایی از نظر ناهمواری دارند؟ ذکر دو مورد کافی است هر دو رشته کوه دارند. هر دو بیابان دارند. هر دو رودهای پر آب دارند. و
۸	از نظر اقتصادی دو تکه آمریکای شمالی و جنوبی را باهم مقایسه کنید. دو مورد حضور استعمارگران موجب شده امریکا جنوبی پیشرفت اقتصادی خوبی ندارند و بیشتر تولید کننده مواد اولیه هستند اما امریکای شمالی یک قدرت بزرگ اقتصادی است و بیشتر تولید کننده کالای صنعتی خودرو و مواد شیمیایی و ... هستند
۹	فرض کنید شما راهنمایی گردشگری در استرالیا هستید چه مکان هایی را برای گردشگری به من معرفی می کنید؟ ۳ مورد سد بزرگ مرجانی - سواحل طولانی - گونه های جانوری و
۱۰	به نظر شما چرا فرهنگ کشورهای کانادا و ایالت متحده آمریکا به فرهنگ انگلیسی ها نزدیکتر است؟ مهاجرت انگلیسی ها به این منطقه
۱۱	داوود بعد از سفر به کشورهای آمریکای جنوبی (لاتین) متوجه شد که زبان اسپانیایی و پرتغالی در بین مردم بیشتر رواج دارد به نظر شما چه دلیلی دارد؟ مهاجرت اسپانیایی ها و پرتغالی ها به این منطقه
۱۲	چه عواملی موجب می شود که امریکای شمالی از نظر اقتصادی پیشرفته تر باشد ؟ دو مورد سفر اروپاییان پولدار - دور بودن از جنگ جهانی دوم - وجود رودهای پر آب و جلگه ها - منابع زیر زمینی - جذب متخصصان از سایر کشورها و ..

۱۳ مریم در سفری به یکی از کشورهای امریکا متوجه شد که مردم از نژاد های مختلفی در آن زندگی میکنند و از پدرش سوال کرد که چرا در این قاره سیاه پوست های زیادی میکنند پدرش گفت :
 علت آمدن سیاه پوستان به این قاره برای کار کردن در مزارع کشاورزی و معادن به این قاره آورده شدند.

۱۴ چرا قاره آمریکا تنوع آب و هوای زیادی دارد ؟ از قطب شمال تا جنوب کشیده شده است.

۱۵ با توجه به نقشه، قاره آمریکا مرز نزدیک با آسیا دارد یا آفریقا؟
 نام مرز را بنویسید.
 آسیا و مرز برینگ

۱۶ آرش قصد دارد که با کشتی از اقیانوس اطلس به اقیانوس آرام برود با توجه به نقشه آمریکا نزدیکترین راه کدام است ؟ در نقشه بنویسد .
 کانال پاناما باید در نقشه نشان داده شود
 و چرا این راه ایجاد شده است ؟
 اقیانوس اطلس را به آرام وصل میکند و دیگر نیازی به دور زدن قاره امریکا نیست.

فب! پس خودت را مهاکمه کن.

این کار مشکل تر هم هست.

مهاکمه کردن خود از مهاکمه کردن دیگران خیلی مشکل تر است.

اگر توانستی در مورد خودت قضاوت درستی بکنی

معلوم می شود یک فرزانه تمام عیاری...

شازده کوپولو

نوشته آنتوان دوست آگزوپری

فصل...	طراح سوال	استان
فصل ۱	خانم زهراسادات احمدی بجستانی	خراسان رضوی
فصل ۲	آقای محمود حاتم زاده	خراسان شمالی
فصل ۳	خانم مریم شریفی	خراسان شمالی
فصل ۴	خانم صغری خوب نژاد	خوزستان
فصل ۵	خانم صغری خوب نژاد	خوزستان
فصل ۶	خانم مریم احمدلو	زنجان
فصل ۷	آقای فرزاد پرهوده	کرمانشاه
فصل ۸	خانم وحیده نامجو	سیستان و بلوچستان
فصل ۹	خانم سکینه شعاعی کردکندی	شهرستان های تهران
فصل ۱۰	خانم ندا چاروسایی	فارس
فصل ۱۱	خانم مرضیه قاسمی	قزوین
فصل ۱۲	خانم مدینه خسروی کرین	قم

به پایان آمد این دفتر

حکایت، پنهان باقی...

دبیرخانه کشوری درس مطالعات اجتماعی متوسطه اول

irsecretariat1402@chmail.ir

مستقر در استان البرز

